

תשורה

ב"ה.

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים הרב יהוסף גדליה שיחי' עם ב"ג הכלה מרת חנה תחי', למזל טוב.

התודה והברכה מובעת בזה לכל קרובינו וידידינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו, ביום שמחת לבבנו, ולברך את הזוג בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות ורוחניות גם יחד.

לזכרון טוב מיום כלולות צאצאינו - ועל יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, בעת חתונת הרבי והרבנית הצדקנית - הננו בזה להגיש בפניכם תשורה זו.

התשורה שלפנינו כוללת:

1. ראשי פרקים מהתוועדות ש"פ שמות, מבה"ח שבט ה'תשל"ג, אשר נכתב ע"י אבי החתן ששהה באותו זמן בחצרות קדשנו.
2. כמה ממכתבי הרבי וממכתבי המזכירות אשר נשלחו לאב זקנו של החתן הרה"ח ר' עזריאל זעליג ע"ה סלונים, בהם בולטת וניכרת באופן נפלא דאגתו של הרבי לכלל ולפרט, לעניינים הגשמיים והרוחניים של החסידים ושל עמך ישראל.
3. כמה ממכתבי הרבי לסב הכלה הרה"ת ר' ראובן דובער ע"ה נפרסטק בקשר עם בנו - אבי הכלה.
4. כל המכתבים מתפרסמים כאן לראשונה.
5. מכתב לרגל בר המצווה של אבי החתן ובו הוספה ע"ד המעבר למוסדות חב"ד.
6. קטעי יומנים אותנטיים מתוך מכתבי אבי החתן להוריו.
7. ליקוט מיוחד מהיחס של הרבי לעיר נתניה. הדברים פורסמו בעלון "אור חב"ד" שיצא לאור ע"י בית חב"ד נתניה. מלאכת הליקוט והעריכה נעשתה ע"י הרב שניאור זלמן הלוי סגל, וע"כ תודתנו נתונה לו.
8. הוספה: בקשר עם יום הבהיר י"ט טבת - דידן נצח, מובא תיאור השתלשלות הדברים מתוך הספר 'דידן נצח'.

תודתנו נתונה לכל אלו שסייעו ונטלו חלק בהכנת תשורה זו, ובמיוחד להת' מ"מ ש"י מונדשיין על הסיוע הרב בעריכת והכנת החומר לדפוס.

ויהי רצון אשר משמחת נישואין זו נזכה תיכף ומיד ממש לשמחת הגאולה, ולשלימות הנישואין דישראל והקב"ה, ויתקיים היעוד "מהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים . . קול חתן וקול כלה גוי", בהתגלות מלכנו משיחנו בגאולה האמיתית והשלמה, תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

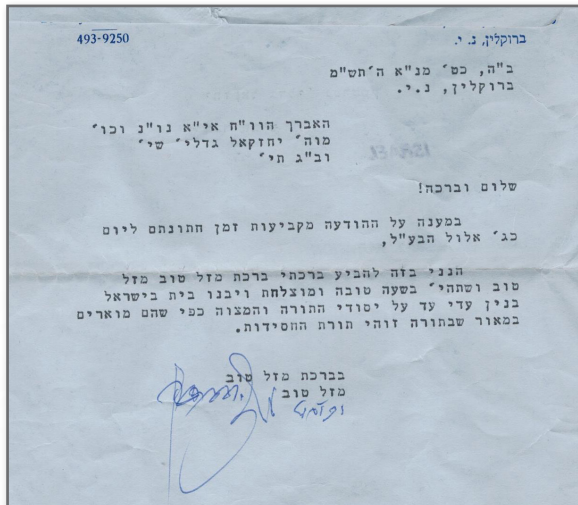
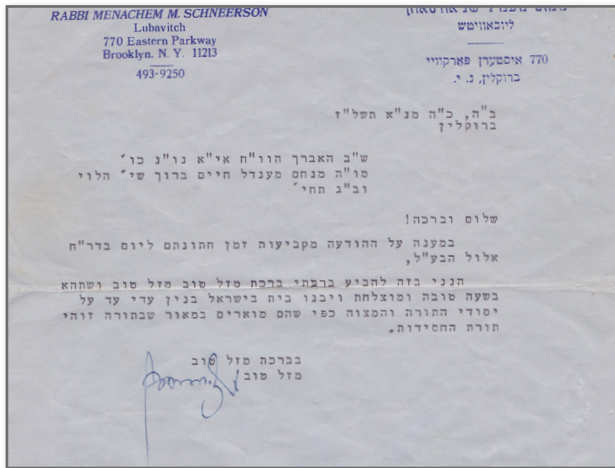
מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת נפרסטק
פריז, צרפת.

משפחת וולפא
נתניה, ארץ הקודש.

יום הבהיר י"ט טבת ה'תשע"ט.
תשעים שנה לנישואי כ"ק אד"ש עם הרבנית הצדקנית נ"ע.
כפר חב"ד ב', ארה"ק ת"ו.

מכתבי ברכה לנישואי הורי החתן והכלה

פּוֹתְחִין בְּדַבַּר מַלְכוּת

ראשי פרקים מהתוועדות ש"פ שמות, מבה"ח
שבט ה'תשל"ג, כפי שנכתב ע"י אבי החתן.

בס"ד. ראשי פרקים מהתוועדות ש"פ שמות, מבה"ח שבט, כ"ה טבת ה'תשל"ג.

בלתי מוגה

א. השבת היא שבת מברכים החדש שבט, שבענין של שבת מברכים בכלל ישנו הענין הכללי בו משתווים כל הש"ק מברכים החדש, וישנו הענין המיוחד שבכל שבת מברכים בפרט, שבו הוא נבדל משאר השבתות מבה"ח שבכל השנה.

וכשם שהוא במצוות (ומנהגי ישראל) שישנה הנקודה הכללית שכוללת כולם, שהם ציווי הקב"ה (וגם רואים שבכל מצוה כלולות כל המצוות) וישנו הענין המיוחד שבכל מצוה בפרט.

וכמדובר כמה פעמים שמכל דבר צריך להוציא "בכח" והוראה,

- מיוסד על תורת הבעש"ט¹ אשר כל דבר ודבר אשר האדם רואה או שומע, הוא הוראת הנהגה בעבודה השם, היות שכל מה שבעולם "לא נבראו אלא לשמשני ואני לא נבראתי אלא לשמש את קוניי"², ע"כ מובן שצריך ללמוד מכל דבר הוראה בעבודתו לה' יתברך, -

כמו"כ מובן בהנוגע לעניננו שצריכים לקחת הוראה מהענין הכללי דשבת מברכים החדש שישנו י"ב פעמים בשנה (או י"ג פעמים, כפי שהוא בשנה זו שהיא שנת העיבור), וגם הוראה פרטית מהענין הפרטי דשבת מברכים זו דחדש שבט,

ומיוסד על מה שהורה אדה"ז שצריך לחיות עם הזמן³ ולאחר מכן ביאר שהכוונה היא לחיות עם פרשת השבוע,

שבזה צריך להבין מדוע אמר אדה"ז תחלה צריך לחיות עם הזמן (ולא הבינו כוונתו) ורק לאחר מכן ביאר שהכוונה היא לפרשת השבוע, שלכאורה מדוע לא אמר לכתחילה שצריך לחיות עם פרשת השבוע?

אלא ביאור הדבר הוא שרצה להורות בזה שצריך לחיות עם הזמן - עם המאורעות

(1) היום יום ט' אייר.

(2) משנה סוף קידושין.

(3) סה"ש תש"ב ע' 29.

שקורות בזמן, שיאיר בהם הוראת התורה – פרשת השבוע, מכיון שכל העולם נברא בשביל התורה שנקראת ראשית⁴, לכן צריך שהתורה תאיר ותתגלה בכל עניני שמים וארץ.

וכמו"כ מובן שצריך ללמוד הוראה בעבודת השי"ת מהענין המיוחד הנוגע לשבת מבה"ח שבט בשנה זו במיוחד, שמכיון שהשנים מחולקות זו מזו, מובן שישנה הוראה מיוחדת בנוגע לשבת מבה"ח שבט בשנה זו דוקא,

וכפי שמבאר בעטרת ראש⁵ שישנו איך שכל הזמן כולל נ' אלפים יובלות, ולמעלה מזה הכל כלול במחשבה אחת, ואח"כ ישנו הענין איך שבא בהתחלקות יום פרטי בחודש פרטי בשנה מפורטת, שזהו שבא לגמרי בהתחלקות,

שמכל הנ"ל מובן שצריך ללמוד מהענין הוראות בעבודת האדם לה' יתברך.

שההוראה הכללית משבת מברכים החדש היא, ששבת מברכים הרי בו מברכים את כל החודש שבשבת זו כלול הראש חודש אשר בו כלולים כל ימי החודש, וע"ז כתוב⁶ אשר "נכון לידע המולד קודם שמברכין החודש",

שבענין ר"ח מולד הלבנה צריך להבין מהו כל ה"טומל" (ה"מהומה") במולד הלבנה, והרי גם לפני המולד ישנו מציאות הלבנה בכל הכמות וכו', רק שלא נראה לעינים, וא"כ מהו כל הענין בענין המולד וזה ש"נכון לידע המולד", ועד שאומרים על עם ישראל⁷ "שהם עתידין להתחדש כמותה" ? !

אלא ביאור הענין הוא, שעיקר ענין הלבנה הוא "להאיר על הארץ"⁸ וכל הכמות שלה באורך ורוחב הוא רק טפל בשביל שתאיר, וא"כ בשעה שאינה מאירה, בטל ענינה העיקרי ולכן גם בטל הטפל.

וזהו ההוראה הראשונה מענין זה בעבודת ה', שתובעים מיהודי לעשות לו ית' דירה בתחתונים⁹, וא"כ ישנה ג"כ אותה השאלה מהו כל ה"טומל" בזה שצריך לעשות לו ית' דירה בתחתונים, והרי כל ענין התהוות העולם הוא (כלשון הרמב"ם¹⁰) ש"כל הנמצאים . . לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו", שמדייק בזה (לא "המצאו" סתם אלא) "אמיתת המצאו",

(4) פרש"י עה"ת בתחלתו.

(5) ע' ה ואילך.

(6) בסידור כ"ק אדמור"ר הזקן.

(7) סנהדרין מב, א.

(8) בראשית א, טו.

(9) תניא פל"ו.

(10) הלכות יסודי התורה בתחלתו.

שזהו גם מה שרש"י מבאר עה"פ¹¹ "וארא אל אברהם גו' ושמי ה' לא נודעתי להם" – "לא נכרתי להם במדת אמיתית שלי" שאותה בחינה לא היתה אצל האבות בגלוי והיא נתגלתה רק במתן תורה מאותה בחינה נתהוו כל הנבראים שזהו כפי שמביא אדה"ז באגה"ק¹² אשר "הוא לבדו בכוחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש [שזהו הענין שהוא] בלי שום עילה וסיבה אחרת קודמת ליש הזה" שזהו ענין "אמיתת המצאו", כי כל ענין אורות וגילויים אינם אמיתת המצאו כי יש להם מקור המאור, משא"כ הוא לבדו וכו' שאין לו עילה וסיבה שקדמה לו, שזהו אמיתת המצאו וממנו הוא התהוות כל הנמצאים.

ובפרט לפי המבואר בשער היחוד והאמונה¹³ בשם הבעש"ט עה"פ¹⁴ "לעולם ה' דברך נצב בשמים" שהתהוות היא בכל רגע מחדש, וא"כ מהו ה"טומל" מהענין לעשות לו ית' דירה בתחתונים, הרי בין כה בכל רגע מתהווה עולם הזה מאמיתת המצאו?

ע"ז באה ההוראה, שכשם שהוא במולד הלבנה, שבחיצוניות אפשר לחשוב שהעיקר הוא עצם הלבנה בכמותה, וישנו הענין הטפל שהקב"ה מעמידה במצב כזה כדי שתקבל האור מהשמש ותוכל להאיר לארץ, ע"ז אומרים שאינו כן, אלא "סוף מעשה במחשבה תחלה" – כל כוונת ועיקר ענין הלבנה הוא בכדי שתאיר על הארץ, וא"כ בשעה שאינה מאירה א"כ בטל כל ענין הלבנה, כמו"כ כל הכוונה במה שמאמיתת המצאו נמצאו כל הנמצאים הוא בכדי שיגלו את הענין שיעשו לו ית' דירה בתחתונים, שיביאו את הענין בגילוי.

וזוהי ההוראה שדורשים מיהודי שיעשה דירה לו ית' בתחתונים, וגם שיפעל על הזולת בענין אמונת ה' וכו'.

ולכאורה אפשר לשאול ממה נפשך, אם הוא (הזולת) חכם יבין ע"פ שכל שאין דבר עושה את עצמו וכו', ואם הוא טפש הרי "בשופטני לא עסקינן"?

וגם ע"ז ההוראה ממולד הלבנה (שע"ז אומרים שיש לידע המולד) שצריך לפעול על השני שיאירו אצלו כל הענינים, וזהו דוקא תכלית הכוונה. וע"ז נאמר "כזה ראה וקדש", שכאשר רואה את מציאות הזולת זה גופא מחייב אותו לפעול בו מיד קדושה,

וכמו"כ מכאן ההוראה לאותו יהודי שבאים ותובעים ממנו לקיים תורה ומצוות, והוא ישאל לכאורה מה יהי' כבר מזה שיניח תפילין או יתפלל מנחה בשבת או יברך לפני' ולאחרי' ? וע"ז ההוראה שכל כוונת הבריאה של שמים וארץ היא בשביל זה שיאירו את

(11) וארא ו, ג.

(12) סימן כ"ף.

(13) פ"א.

(14) תהלים קיט, פט.

העולם באור התורה והמצוות.

ולפ"ז מובן מה שאומרים שע"י מצוה אחת מכריע את העולם כולו לכף זכות, ולכאורה הרי זה מעשה פרטי של איש פרטי? אלא הביאור בזה כנ"ל שכל בריאת שמים וארץ נבראו בכדי שיוכל לקיים את המצוה כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה שהוא נברא (כנ"ל, אשר) "לשמש את קוני",

וכמעשה הידוע¹⁵ עם ר' מרדכי שהי' מהצדיקים הנסתרים ואח"כ מהצדיקים הנגלים, שאמר¹⁶, אשר נשמה יורדת לעולם, וחי' שבעים - שמונים שנה, בשביל לעשות טובה ליהודי; [שכמובן מדובר שמניח תפילין ומקיים מצוות, דברשיעי לא עסקינן, אבל עיקר הכוונה בירידת נשמתו היא בשביל אותו ענין שיעשה טובה ליהודין].

ומביא ע"ז משל מבן מלך ששולחים אותו למדינות רחוקות כדי לגלות אצלו כשרונות שבהיותו בבית המלך אינם יכולים להתגלות. שמבאר שזוהי כל מטרת שליחות בן המלך למדינות הרחוקות, וזוהי כל תכלית בריאת המדינות ההן, כדי שיתגלו אצל בן המלך אותם הכשרונות.

שזוהי, ההוראה הכללית מענין שבת מברכים החודש כנ"ל, ענין מולד הלבנה שאע"פ ששמים וארץ נתהוו מאמיתית המצאו, תכלית הכוונה בזה היא שע"י פעולתו עם עצמו ופעולתו עם הזולת יביא זאת בגלוי, שתהי' לו ית' דירה בתחתונים.

וכאן באה הדרישה שנדרשת מכאו"א בזה, שיפעל ככהנ"ל מתוך שמחה וטוב לבב, שהרי במה נחשב הוא כל ההעלמות והקשיים, אם יודעים שזוהי תכלית כל הבריאה של השמים וארץ וכל הנבראים, וא"כ לא מתפעלים מכל הקשיים וההעלמות וההסתרים ופועלים ככהנ"ל מתוך שמחה עד שבא באופן של שבת שמצוה לענגו וכו', דהיינו שבאה גם בגוף הגשמי,

ועד באופן של רעוא דרעוין "נחלת יעקב אביך"¹⁷ באופן של "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"¹⁸ - "נחלה בלי מצרים" (כמש"נ במס' שבת¹⁹). לחיים.

ב. בנוגע להוראה הפרטית משבת מברכים, מיוסד על דברי אדה"ז הנ"ל שצריך לחיות עם הזמן, ונתבאר לעיל שהכוונה היא לחיות עם המאורעות דזמן זה - מובן שצריך ללמוד הוראה מהמאורעות שארעו בזמן האחרון, בקשר של האדם עם הלבנה, שזוהי שהי' "טומל" גדול בעיתונים וכו' מזה שנסעו ללבנה,

15) אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע ח"ג ע' רצה.

16) הובא בהיום יום ה' אייר. ובכ"מ.

17) נוסח תפלת מנחה של שבת.

18) ויצא כח, יד.

19) קיח, א.

שמכך שהענין עשה "טומל" וכו' מובן שגם ההוראה ממנו בעבודת ה' צריכה להיות טומל'דיקע, רעש'דיקע און כללות'דיקע²⁰, שישנם בענין כמה הוראות. ואחת ההוראות היא בענין מה שאמרו רז"ל²¹ "אל תהי יושב ושוקל במצותי של תורה, שקלה שבקלות וחמורה שבחמורות" כו',

שלאורה אין זה מובן, הרי מה שאומר מיד "קלה שבקלות וחמורה שבחמורות" – אין לך יושב ושוקל גדול מזה? אלא ביאור הענין הוא שבאמת ישנן קלות שבקלות וישנן חמורות שבחמורות. כגון שבת ותפילין וציצית, שהוקשתה כל התורה כולה אליהם, שהן חמורות שבחמורות; וישנן קלות כגון מנהגי ישראל שאמנם גם "מנהג ישראל תורה היא"²², אבל לגבי החמורות נחשבים הם קלה שבקלות.

בכל זאת, על זה תובעים "אל תהי יושב ושוקל וכו'" – שבאותה "גרינגקייט" (קלות) שמקיים קלות שבקלות – כך יהי גם בחמורות שבחמורות, ושאותה שימת לב ואותו "קאָך" (להט) וכו' שישנו בחמורה שבחמורות – באותו "קאָך" ממש יקיים את מה שבבחינת קלה שבקלות.

כיצד אפשר להבין זאת? זאת אפשר ללמוד מהמאורע בזמן האחרון בענין קישור האדם עם הלבנה,

שזהו ענין שעליו הוציאו 500 מליון דולר, שהוא סכום עצום שיכלו להשתמש בו לענינים חשובים במשך כמה דורות, והוציאו אותו עבור ענין של כמה ימים, והמטרה של המכונה היא כדי להגיע ללבנה,

שבמכונה זו ישנם ענינים שהם בה בבחינת "חמורה שבחמורות" ויש ענינים פשוטים שהם בבחינת "קלה שבקלות".

שעל הענינים שבבחינת "חמורה שבחמורות" הוציאו הרבה כסף וגם הרבה חכמה ושכל והמצאות חדישות וכו', ועל ה"קלה שבקלות" לא נתנו הרבה כסף ולא הרבה השתדלות וחכמה, וזה דבר שהי' לפני הרבה דורות ולפני מאות ואלפי שנים, ע"ז נתנו רק פרוטה הן בכסף והן פרוטה בכוחות הנפש ופרוטה מכח המעשה וכו', ובכל זאת אפילו ה"קלה שבקלות" נוגע וחשוב לשלימות כל הענין.

וכמו שראו מה שקרה בימים האחרונים, שראו שמהו במכונה לא בסדר, וע"ז חקרו ודרשו עד שמצאו שבורג אחד ("סקרו") לא הי' במקומו, וזה עכב את כל הענין לכמה זמן. ואע"פ שהבורג עצמו ג"כ הי' שלם רק שלא מילא את השליחות שעליו לחבר שני חלקים, ובזה עכב את כל הענין.

(20) לעורר מהומה, רועש וכללי.

(21) עה"פ (משלי ה, 1) "אורח חיים פן תפלו וגו'" – דב"ר פ"ו, ב.

(22) ראה תורה נפסל – מנחות כ, ב. שו"ע אדה"ז או"ח סו"ס קפ. סת"ב סיא. סתצ"ד סט"ז.

אע"פ שהבורג הוא דבר פשוט שנעשה ע"י איש פשוט (לחכם אסור להתעסק בעשיית דבר כזה כי צריך לנצל את זמנו ושכלו לענינים חשובים), וזה דבר שהי' כבר לפני מאות ואלפי שנים, בכ"ז עיכב את כל הענין.

שזהו ההוראה בנוגע לעניננו, בענין "קלות שבקלות" ו"חמורה שבחמורות" במצוות התורה. שבאמת מנהג נחשב "קלות שבקלות", שהרי לא מברכים עליו ואם רוצים לברך על קיומו אסור²³ מפני שזו ברכה לבטלה, וכשבזמן שרוצה לעשות את המנהג ישנה לפניו מצוה, אפילו מצוה קלה, הרי זו דוחה את המנהג,

- בדוגמת מה שדובר פעם בענין זה שמי שמסוגל ללמוד לעיוני ולומד למיגרס הרי זה ביטול תורה! אמנם גם על לימוד למיגרס צריך לברך (לפניו) ברכת התורה²⁴, אבל בכל זאת אם יכול ללמוד לעיוני ולומד למיגרס הרי זה ביטול תורה, וכמו בענין המכונה שיש בה להבדיל "קלות שבקלות" ו"חמורות שבחמורות", בכל זאת החכם הגדול אינו עוסק בענין ה"קלות" אלא בענין ה"חמורות", -

אעפ"כ תובעים שבאותה שימת לב, כוונה, קבלת עול ומסירות נפש שמקיים את ה"חמורה שבחמורות"; כך, ובאותו "קאך" יקיים את ה"קלה שבקלות" ומנהגי ישראל, ואת זה רואים גם מצואת הריב"ש (מובא בכתר שם טוב) שאומר²⁵ "להיות תמים בעבודתו ית' - עבודה תמה" (- שלימה, שאין אחרי' עבודה), וע"ז אומר מיד שצריך להזהר "ממצוה קלה כבחמורה",

שזוהי ההוראה המיוחדת ממאורעות הזמן האחרון הקשורות בענין שבת מברכים החדש זה (שענינו קשור ללבנה).

וע"י שכאו"א יפעל בענין, ויעשה לו ית' דירה בתחתונים, ובאופן של "אל תהי יושב ושוקל וכו'" ויהי' אצלו ה"קאך" במצוה קלה ובמנהגי ישראל כפי שהוא בחמורה שבחמורות -

עי"ז יעשה לו ית' דירה בתחתונים שיביא את הקב"ה אליו, וכיון שהקב"ה יהי' אצלו הנה בודאי תמשיך לו ברכת השי"ת בבני חיי ומזוני ובאופן של ריחי, כי "באור פני מלך חיים"²⁶.

ג. בהמשך²⁷ להמדובר לעיל, ההוראה הפרטית שיש ללמוד משבת מברכים החדש שבט,

(23) ברכות יד, א - תוד"ה ימים. וש"נ.

(24) שו"ע אדה"ז סי' מז ס"ב.

(25) סי' א. ע' א בהוצאת תשמ"ב ואילך.

(26) משלי טז, טו.

(27) שיחה זו הוגעה עם שיחת ש"פ שמות ה'תשל"ו בלקו"ש חט"ז ע' 41 ואילך.

שחדש זה קשור במיוחד עם חסידי חב"ד, כי בחדש זה הוא היארצייט של בעל ההילולא דיו"ד שבט. וזה קשור במיוחד לההתאספות וההתוועדות בשבת מברכים החודש שבט, כי התקנה של ההתוועדות בשבת מברכים תיקן כ"ק מו"ח אדמו"ר בעל ההילולא דיו"ד שבט; וכמו"כ יום ו' עש"ק שנכנס לשבת זו, הוא כ"ד טבת יום ההילולא של אדה"ז.

ורואים שייכות בין הענינים שאותם כתבו הן אדה"ז והן כ"ק מו"ח אדמו"ר לפני הסתלקותם,

בנוגע לאדה"ז, ישנו אגה"ק סימן כ', שאדמו"ר הצ"צ מביא בספר המצוות שלו²⁸ שאגרת זו כתב אדה"ז בכפר פיענא בתקופה שלפני הסתלקותו, אך יתכן שלא הי' ממש בסמוך להסתלקותו, כי בכפר פיענא היו כמה שבועות לפני ההסתלקות. אך ישנה רשימה שכתב אדה"ז ממש בימים האחרונים שלפני ההסתלקות²⁹, ושם כתב אשר נפש השפלה באמת לאמיתו, שמצד מדת האמת אי אפשר להתעסק עמה - "אמת אמר אל יברא"³⁰, אזי יש לפעול איתה מצד מדת החסד - "חסד אמר יברא".

שבזה צריך להבין איך יתכן לומר שאדה"ז לאחר כל העילויים שלו, אשר הי' נשמה חדשה וכו' וכו', בתקופה שלפני הסתלקותו יורה שצריך לפעול באופן שאינו אמת?

אלא ביאור הדבר הוא בדוגמת הענין של "אמת אמר אל יברא", שאין הכוונה שהבריאה היא לא מצד אמת, אלא הדיוק בזה הוא שמצד מידת אמת אל יברא, אלא הבריאה היא מאמיתת המצאו, שהוא למעלה מכל המידות. שזהו תכלית האמת, רק כשבא בהשתלשלות בא ע"י מידת החסד.

כמו"כ בנוגע לנפש השפלה, שמצד מידת האמת אינו יכול לפעול בה, וע"כ צריך לפעול מצד בחינה שלמעלה מכל המידות לגמרי, וזה בא ע"י מידת החסד.

אותו הדבר מוצאים אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר שיום ההסתלקות שלו, שהוא יום ההילולא שלו, הוא ביו"ד שבט, והמאמר שכתב שילמדוהו ביום הסתלקותו יו"ד שבט ה'תש"י הוא ד"ה באתי לגני אחותי כלה³¹, שבו הוא מבאר שעוה"ז הוא בבחינת גנוני, שהוא ענין של תענוג. שישנו ענין של בית שגרים בו, וזה לא ענין של תענוג. וענין גן הוא ענין התענוג.

וכמו בנוסח הברכה "בורא נפשות רבות וחסרונן" שהוא ענין הצריך לו, ו"להחיות

(28) ע' קע, א.

(29) מאה שערים ע' ה. לקו"ד ח"ד ע' תקצו. ובשוה"ג שם.

(30) ב"ר ח, ה.

(31) קונטרס עד, סה"מ תשי"ע 111 ואילך.

בהם" הוא ענין התענוג, שזהו "ואכלת"³² (ענין הצריך לו) "ושבעת" (ענין התענוג), שצריך לפעול בעולם שיהי בבחינת גן ותענוג, שזהו ע"י העבודה דאתכפיא ואתהפכא. וע"י שמהפכים את שקר העולם לקרש (שינוי סדר האותיות) של המשכן, ומהפכים את שטות דלעו"ז שיהי בבחינת "אהני לי שטותי לסבא", ועי"ז פועלים שיהי דירה לו ית' בתחתונים, ובאופן של תענוג.

שזהו אותו ענין שראו אצל אדה"ז, שהרי למי שייך העבודה של אתכפיא וכו', והעבודה עם שקר העולם ושטות דלעו"ז – לנפש השפלה באמת לאמיתו.

וכאן רואים את הענין שאדה"ז אחרי כל העילוי שהי' לו, שהי' נשמה חדשה וכו', ולפני הסתלקותו, והי' אז במצב של גלות בתוך גלות וטלטול בתוך טלטול – שסתם גלות מכפרת, ולמי שלא צריך לענין של כפרה מובן שע"י גלות מגיע לעילוי גדול שלא הי' מסוגל להגיע אליו אלא דוקא ע"י הגלות – והי' אז חורף והי' קר, והי' הענין "וואָס ער האָט געבראַכן גאַל" שאין כאן המקום להאריך בזה,

והי' אז לפני ההסתלקות, שבני הגאון המחבר כתבו³³ שהי' אז בדעה צלולה וראו אז גדולות ונוראות וכו', איז מיט וועמען האט דער אלטער רבי זיך יעמאלט פארנומען³⁴... (כ"ק אד"ש הפסיק, ואחר אמר בעינים עצומות:) מיט "נפש השפלה באמת לאמיתו".

שזוהי דרכם של נשיאי חב"ד, מצד זה שהם "רעיא מהימנא" שדאגו ופעלו גם עם נפש השפלה באמת לאמיתו.

ובענין זה ישנו דבר פלא (שהוא דבר שאין כאן המקום להאריך בו, ויתבאר בהזדמנות אחרת), ששני הספרים שכ"ק אדה"ז הדפיס בחייו, הלכות תלמוד תורה וס' התניא (קודם הלכות ת"ת ואח"כ התניא), מתחילים בענין של קטן.

בהל' ת"ת מתחיל "אע"פ שהקטן פטור מכל המצות... תלמוד תורה מצות עשה מן התורה על האב ללמד את בנו הקטן תורה", והתניא מתחיל "תניא... משביעין אותו תהי צדיק" שמדבר בקטן כשנולד.

ובהל' ת"ת רואים לכאורה דבר חידוש, דבאמת כיון שענינו לבאר הל' ת"ת מבאר את ענין "ושננתם לבניך"³⁵, אבל הי' צריך להתחיל בזה שהאב חייב ללמד את בנו הקטן תורה, ורק אח"כ לכתוב את ה"באָוּאַרעניש" (הבהרה) ש"אע"פ שהקטן פטור מכל המצוות כו'", אבל רואים שאדה"ז התחיל דוקא מזה ש"אע"פ שהקטן כו'".

וכמו"כ בספר התניא שמתחיל מ"משביעין אותו" שמדבר בתינוק שרק נולד (בהל'

(32) דברים ח, י.

(33) בהקדמתם לשולחן ערוך.

(34) עם מי אדה"ז התעסק אז.

(35) דברים ו, ז.

ת"ת מדבר בתינוק משמתחיל לדבר, שע"ד הרגיל הוא בן שנתיים, משא"כ בתניא מדבר בתינוק מיד כשנולד), או לפי דעה אחרת שהכוונה עוד לפני שנולד, שאז הוא בבחינת גלות - כמבואר בתו"א פ' וארא³⁶ שהגלות נמשלה לעיבור, שראשו בין ברכיו שלא שייך להבין דבר שכל וכו',

שידועה הקושיא בזה מדוע אומר שהתינוק לא שייך להבין, הרי מלמדין אותו כל התורה כולה?³⁷ והביאור בזה הוא שמלמדין את כל התורה כולה לנשמה, אבל אין זה שייך לגוף אלא "ראשו בין ברכיו",

וחסידות אומרת שאפילו לאחד כזה - או קטן הפטור מכל המצוות - נותנים כל הענינים של פנימיות התורה,

וכפי הפירוש "משביעין אותו" מלשון שובע, שאפילו אחד שבבחינה כזו של נפש השפלה, משביעין אותו (מלשון שובע) מ'זאטיקט אים אן עם כל הענינים של פנימיות התורה, וכיודע הסיפורים מהבעש"ט שהי' נוסע מעיר לעיר במקומות רחוקים והי' פועל וכו'.

שזוהי ההוראה שתובעים מאתנו בנוגע לנפש השפלה, שזה נוגע אפילו לצדיקים, שהרי כפי שכתוב בצוואת הבעש"ט צריכה להיות "עבודה תמה", וכמבואר בתניא³⁸ אפילו צדיק גמור וכו' הוא בבחינת יש מי שאוהב, ותמימות עם יש הם ב' הפכים,

ובפרט בנפש השפלה כפשוטו, שדבר זה קשה לאדם למצוא בעצמו, שהרי "על כל פשעים תכסה אהבה"³⁹, וע"כ מזמנים לו מלמעלה את הזולת שעליו רואה הוא שהוא נפש השפלה, והוא פועל איתו וכו', ואז "כאֶפֶט ער זיך" (נתפס) על הענין שהשני הוא כמו מראה, שאולי מה ששלחו לו את השני מלמעלה זוהי גם הוראה עבור עצמו, שהוא בבחינת נפש השפלה, ואולי עיקר הכוונה היא בשביל עצמו,

וע"י שפועל עם הזולת ועם עצמו בבחינת נפש השפלה, אע"פ שפועל בתחלה באופן של "שלא לשמה", בכל זאת "מתוך שלא לשמה בא לשמה"⁴⁰ והוא יודע הפירוש ב"מתוך" זה, שהתוך של ה"לא לשמה" הוא "לשמה", שהוא מרמה את היצה"ר שחושב שאינו כדבעי, שאין זה אצלו ענין של קביעות, והוא פועל גם על נפש השפלה וכו',

ועי"ז שפועל בעבודת אתכפאי, ופועל על הזולת שברגע שמתחיל לראות אור כבר נותן לו כל הענינים, עי"ז פועל ענין ה"גן" שנעשה תענוג למעלה, שנתאוה הקב"ה

(36) נה, א.

(37) נדה ל, ב.

(38) פל"ה.

(39) משלי י, יב.

(40) סנהדרין קה, ב.

להיות לו דירה בתענוגים (כהלשה"ק), עד שפועל הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

ד. מאמר (כעין שיחה) ד"ה "ואלה שמות בני גו" 41.

תוכן המאמר: ביאר מה שאומר אדה"ד בתו"א פ' שמות⁴² שישנן שתי ירידות – "הבאים מצרימה" – [של פ' ויגש⁴³ ושל פ' שמות⁴⁴], ויש גם שתי עליות – "עלה נעלה"⁴⁵ – ישנה הירידה בבחינת המחשבה וישנה הירידה בבחינת הדיבור.

וביאר שבגאולת מצרים ישנו גם ענין הגאולה העתידה – "כימי צאתך מארץ מצרים"⁴⁶ – לשון רבים, שאז מתחילה הגאולה האחרונה, עד שבא גם בנגלה שאילו זכו היתה הגאולה דמצרים לא"י גאולה שאין אחרי' גלות,

וכמו"כ שבגאולה האחרונה ישנו ענין היציאה ממצרים ג"כ, וכידוע בענין "אלה מסעי בני" אשר יצאו מארץ מצרים"⁴⁷ – שעד ענין הגאולה השלימה עדיין לא בשלימות יציאת מצרים ג"כ, וכדאיתא בספ"ק דברכות שגאולה אחת כלולה בשני', כך תלוי מה העיקר ומה הטפל (וזהו הביאור ב"אהי" אשר אהי"⁴⁸ [ב' פעמים – שרמז בזה לשני הגאולות שכלולים בגאולת מצרים, גאולת מצרים וגאולה העתידה]). ובפרטיות, ביציאת מצרים היתה הגאולה דבחינת הדיבור, ולעת"ל הגאולה דבחינת המחשבה.

ויש לקשר זה עם המבואר בלקו"ת⁴⁹ עה"פ⁵⁰ "והניף ידו על הנהר" שזהו מה שבמצרים היו י"ב גזרים⁵¹ בים סוף, ולעת"ל נאמר "והכהו לשבעה נחלים" בנהר פרת, שענין השבעה גזרים שייך לבינה, שזהו ענין המחשבה; והי"ב גזרים הם בים סוף שענינו הוא דכל דרגין מלכות, שזהו בחינת הדיבור.

כאן קישר הענין עם תו"א פ' וארא⁵² בענין שגלות וגאולה הם בדוגמת עיבור ולידה. (חסר סיום).

ה. כרגיל שמבארים פירוש רש"י בפרשת השבוע, וכנהוג בזמן האחרון לעמוד על

41 נדפס בשה"מ תשל"ב-תשל"ג (ברוקלין, נ.י. תשמ"ט) ע' 316 ואילך.

42 ריש הפרשה (מט, א).

43 ויגש מו, ז.

44 שמות א, א.

45 שלח יג, ל.

46 מיכה ז, טו.

47 מסעי לג, א.

48 שמות ג, יד.

49 צו טז, ג ואילך.

50 ישעי' יא, טו.

51 ראה רש"י עה"פ תהלים קלה, יג. פרקי דר"א פמ"ב. מכילתא עה"פ בשלח יד, טו.

52 נה, א. הובא בבאורי הזהר להצ"צ (ח"א) פ' בשלח ע' רכא ואילך. וראה תו"ח שמות צה, ב ואילך.

קושיא שרש"י אינו מבאר אע"פ שזו קושיא גדולה וכו', שמוכרחים לומר שמכיון שרש"י כתב את פירושו לכן חמש למקרא, הרי צ"ל שהקושיא אינה קשה לו, או שרש"י כבר הבהיר זאת קודם לכן בפירושו וע"כ אינו מתעכב לפרש זאת.

ובפרשתנו הוא בפסוק⁵³ "ויבקש המיתו", שרש"י מבאר בפסוק כמה ענינים, אבל אינו מבאר את מה שקשה לכאורה, שאם ימית אותו כיצד תתקיים שליחותו של משה להוציא את בני ממצרים? שע"ז רש"י אינו מתעכב כלל, וע"כ צ"ל שהדבר מובן מאליו, או שרש"י כבר חסך שאלה זו לפני כן.

ואי אפשר לומר שרש"י כבר הבהיר זאת בפ' וישלח, שיעקב ביקש מהשי"ת "הצילני נא מיד אחי וגו"⁵⁴ אע"פ שהקב"ה כבר הבטיחו ("ואתה אמרת היטב איטיב עמך"⁵⁵), שרש"י ביאר⁵⁶ שחשש שמא יגרום החטא, שכמו"כ לכאורה אפשר לומר כאן;

אבל אינו, כי שם הי' נוגע רק ליעקב באופן אישי לו ולמשפחתו (נשיו ובניו), משא"כ כאן שנוגע לגאולתם של שישים רבוא, ואפ"ל שבגלל החטא שלו לא יגאלו. וכפי שיתבאר לקמן איך זה מובן בפשוטו של מקרא.

וכמו"כ צריך להבין ענין נוסף, מה בא הפסוק ללמדנו בסיפור הנ"ל, שהרי משה רבינו הי' בגאולת מצרים בן שמונים שנה, וא"כ שנה לפני כן הי' בן שבעים ותשע, ובודאי היו הרבה מאורעות וענינים שעברו עליו במשך השנים, ובפרט אצל אדם כמשה רבינו, ובכל זאת התורה אינה מביאה זאת?

וזה מובן, כי התורה אינה ספר לתולדות ומאורעות שעברו על אנשים, וגם לא ספר תולדות של צדיקים, אלא הכל בא בשביל ללמדנו. וא"כ מה חסר להבנת הענין, או לענין גאולת מצרים אם לא נדע ענין זה שקרה עם משה רבינו?

ומובן שלא בא הפסוק לכתוב את גנותו של משה רבינו, וכמו שהחינוך כבר למד לפני כן בענין "עקם הכתוב וכו"⁵⁷ שלא אומרים אפילו גנותה של בהמה טמאה. א"כ מוכרחים לומר שבא הדבר ללמדנו, וכפי שיתבאר לקמן.

כמו"כ, מצד קוצר הזמן, בענין ההערות על הזהר של אאמו"ר ז"ל, על דברי הזהר בתחלת פ' שמות "בית הוי' דאיהו בית המקדש כגון עזרות ולשכות ובית האולם והדביר" מבאר שד' דברים אלו הם "לנגד ד' אותיות דשם הוי', והיינו בית הוי'" שהוא בית לקבל את הגילוי של הוי' ולכן יש בו ד' הענינים שהם עזרות ולשכות ובית האולם

53) ד, כד.

54) לב, יב.

55) שם, יג.

56) שם, יא (עה"פ קטנתי מכל החסדים).

57) פסחים ג, א.

והדביר, (שבדוגמת זה גם פירש במקדש מלך שהד' דברים הם כנגד או"א וזו"נ שהם ד' ענינים: אבא, אמא, ז"א ונוקבא),

וכמדובר כמה פעמים שכתב את ההערות בקיצור וסמך על זה שהשאר יהיה מובן מאלי, שע"פ הערה זו ישנה ראי' לגבי מחלוקת תנאים במס' יומא⁵⁸ בנוגע לקדושה של אמה טרקסין, וכפי שיתבאר לקמן.

(כ"ק אד"ש נתן לכמה מאנ"ש בקבוקי משקה ואח"כ קרא לד"ר חנוכה ושפך לכוס של ד"ר חנוכה יין מכוסו הק', וגם נתן לו את קערת המזונות שעל השולחן).

ו. בנוגע להערות על הזוהר, צריך לבאר תחלה מהו דביר, שלפעמים מצינו שקאי על קדש הקדשים כמ"ש "דביר קדשך"⁵⁹, מצינו שקאי על המחיצה שבין ההיכל וקדש הקדשים,

ואין זו קושיא, כי במילה דביר אפשר להשתמש גם בכוונה על קדש הקדשים עצמו, ולפעמים מתכוונים בזה רק על המחיצה.

וזהו מה שלא קשה לרש"י מה שלפעמים מצינו שמפורש ש"דביר" קאי על קה"ק ולפעמים אומר רש"י שדביר הוא המחיצה, כי זה תלוי מתי, אי אפשר לומר שדביר הכוונה תמיד דוקא למחיצה, כי יש פסוק מפורש "דביר קדשך" (ועוד) שהכוונה בהם לקה"ק, אבל גם לא תמיד הכוונה בדביר לקדש הקדשים.

ומה הכוונה בדברי הזהר כאן לגבי "דביר", זאת רואים ממה שכתוב הלאה בזהר (ואת זה כבר אינו מביא בהערה) אחרי "בית הוי" כתוב "בית המלך", ומפרש הזהר שם ש"בית המלך" קאי על קדש הקדשים, וא"כ מוכח מזה שדעת הזהר כאן בענין דביר הוא (שאין הכוונה לקדש הקדשים, אלא על) המחיצה בין ההיכל ובין קדש הקדשים, שזה נקרא בלשון של נגלה דתורה "אמה טרקסין",

שבנוגע לאמה טרקסין יש מחלוקת תנאים במס' יומא אם יש לזה קדושת קדש הקדשים או לא, וע"פ ההערה רואים ברור שאין לזה את קדושת האולם אלא קדושת קדש הקדשים.

שהרי מבאר שבית האולם הוא כנגד אות ה' של שם הוי', והדביר הוא כנגד אות יו"ד של שם הוי'. וכמו שהיו"ד של שם הוי' הוא באין ערוך לה', כמו כן ברור שלדביר ישנו קדושת האות יו"ד שהוא קדש הקדשים ולא קדושת האולם שהוא אות ה' של שם הוי'.

שמזה רואים ש"הפך בה והפך בה דכולא בה", שאין הפירוש "הפך בה והפך בה" בנגלה דתורה ואז ימצא ענינים מחודשים בנגלה, ו"הפך בה והפך בה" בפנימיות התורה

58 נב, א.

59 תהלים כח, ב.

וימצא בפנימיות התורה, אלא בנגלה דתורה מוצאים ענינים בחסידות, ובחסידות מוצאים ענינים בנגלה, כי היא תורה אחת שניתנה מה' אחד.

ז. בנוגע לפירוש רש"י, הנה רש"י כותב ומפרש על הפסוק "ויבקש המיתו"⁶⁰ שהי' זה מלאך שהי' בולעו מראשו עד ירכיו ומרגליו עד ירכיו.

ובמילא עולה קושיא חזקה: כי השליחות לפרעה היתה מהקב"ה בעצמו; ו"ויבקש המיתו" הי' ע"י מלאך, וואָס אַ מלאך ווייסט ניט קיין קונצן (אינו יודע חכמות), ואם רואה שנתחייב מיתה פועל הענין כפי שנראה אצלו. אך לכאורה הוא מלאך ואיך יתכן שיפעל כן נגד ציווי הקב"ה למשה?

הנה זאת רש"י כבר הבהיר קודם לכן⁶¹ בענין לוט, שהמלאכים אמרו "כי לא נוכל לעשות דבר" ופרש"י ש"זהו עונשן של מלאכים על שאמרו כי משחיתים אנחנו ותלו הדבר בעצמן, לפיכך לא זזו משם עד שהזקקו לומר שאין הדבר ברשותן".

ולכאורה צ"ל, מדוע זה הענין של "תלו הדבר בעצמן" הוא רק גאווה, הם הרי אמרו דבר שקר, שבאמת לא הם עושים את זה אלא הקב"ה, ושקר (ע"פ נגלה, לענין עונש) יותר גרוע מגאווה, ומדוע אומר שיש כאן כך ענין של גאווה שתלו בעצמן?

ע"כ מוכרחים לומר ששקר לא הי' כאן. וביאור הענין הוא, שמכיון שענין המלאך הוא שבטל לגמרי להקב"ה, שכל ענינו הוא אלקות, ע"כ בזה שאמרו "כי משחיתים אנחנו" לא שקרו, אלא כל הטענה עליהם מדוע לא התחשבו כיצד לוט יקבל את דבריהם שכאילו תלו בעצמם.

וכאן באים לענין שמדברים בזמן האחרון מענין קידוש ה' וההיפך ממנו, שזה אינו תלוי בכוונתו, אלא כיצד השני מקבל זאת!

וזהו מה שראו שעשה פרסום להיתר שלו ועשה אסיפה בפרסום גדול, ודייקו שיהיו שם גם כאלו שאינם שומרים תורה ומצוות, ואותם שאומרים בפירוש שבחיייהם הפרטיים אינם צריכים רב ואינם שואלים רב, ועשה זאת באופן שיתפרסם בכל העולם כולו שהוא פסק להיתר נגד הפסק שפסקו שני בית דינים, שביניהם הי' גם חבירו הרב הראשי השני, שהפרסום וכו' הוא דבר שלא נשמע וכו', שהרי דברי חכמים בנחת נשמעים, והיכן נשמע שרב יעשה כזאת!

והוא מיהר מיד לעשות חופה וקדושין כדי שלא יפריעו אותו בענין, וכבר דובר שלא הרויח ולא תיקן בזה שום דבר, שהרי בין כה וכה קידושין תופסים באלו שאסורים לבא בקהל, אפילו ודאי ממזרים, וע"ז לא צריך קונטרסים וכו', והקידושין תופסים

60) שמות ד, כד.

61) וירא יט, כב.

וצריכה ממנו גט, ואם לא נתן גט אסור להנשא לשוק! וכבר נודע שהיסוד העקרי של ההיתר שלו היא האשה שעובדת במשרד לעזרה בתל-אביב, שהיא שמעה זאת מאשתו (הראשונה) של בורקובסקי!!!

דבר נוסף בפסק שלו, שפסק בזה ממש ההיפך ממה שפסק בענין זיידמן. ששם אצל זיידמן אע"פ שידע שמיד לא תשמור תורה ומצוות, שהרי היא נשאה לכהן שאסור לקחת גיורת, ובכ"ז פסק להתיר.

וכאן בענין בורקובסקי שחי הרבה שנים כיהודי שומר תומ"צ, ורק הי' (אח"כ) ענינים שהתנהג לא כיהודי, וכאן פסק להיפך שהוא אינו יהודי. ורואים מה שעשה בזה לזרוק מכלל ישראל יהודי שומר תורה ומצוות, עד שגם קידושין לא תופסים וכו'.

וכאן אין צורך להרבה שקלא וטריא, מספיק לראות מי מתפעל מהפסק שלו ומי מברכו ע"כ ומי נגד הפסק שלו. ורואים שכמה שהנ"ל רחוקים יותר מתורה ומצוות כך יותר גדולה התפעלותם מהפסק שלו, ואפילו שהם בחייהם הפרטיים אומרים בפירוש שאינם צריכים רב ואינם שואלים רב, רק בענין הזה רוצים שיבחר לרב מי שהם רוצים!!! וכמה שיותר קרובים לתורה ומצוות יותר מתנגדים לפסק שלו, עד שקבעו שאין לסמוך על הפסקים שלו.

ורק אלו הרחוקים לגמרי הם שמתפעלים ממנו וכו', והם שעשו שהוא יבחר, וכידוע שלא הי' כאן התחרות בין הרב אונטרמן והרב השני אלא היתה כאן התחרות בין הרב אונטרמן והממשלה, וביניהם אותם 3-4 שעשו את הצרה צרורה, עסק חבילה (פאקעג' דיל) של מיהו יהודי!!! והם רוצים להשכיח את הענין בבחינת "צרות אחרונות משכחות את הראשונות"⁶².

הי' עתה הענין שנתנו לרב אחרי שנתן את ההיתר מליון לירות, שזה דבר שלא הי' כמוהו, שנתנו את הכסף שלא ע"י שר הדתות, שעקפו את סמכויותיו והוא ישב שם ושחק, וכל מה ששאל הי' כמה לירות יקבל הוא, (מה שלא שאל, מדוע, כי ידע מה שיענו לו). שזה דבר שלא הי' כמוהו! וזה בהמשך למה שאמרו להרב אונטרמן שיתנו לו מאה וחמישים אלף לירות בשביל הכולל שלו כדי שלא יציג את מועמדותו לבחירות, שאף פעם לא עקפו את שר הדתות בצורה כזו.

הי' כבר דבר כזה לפני הבחירות שנתנו כסף לרבנים שיבחרו בו, אבל זה הי' בסתר; אבל כאן נתנו לו בגלוי מליון לירות שלא ע"י שר הדתות, ואומרים שזה לא שוחד!

וצריך לדעת שאין כאן ענין של משכחות את הראשונות, שהי' הענין של נתוחי מתים, אח"כ בא הענין של טלויזי' בשבת, אח"כ הצרה של מיהו יהודי, ואח"כ הענין האחרון. וצריך לדעת שלא משכח הראשונות, שהגיעו הדברים עד כדי כך שמישהו כתב לי

(62) ברכות יג, א.

שהענין של מיהו יהודי כבר בסדר ;

וצריך לדעת שהענין הוא בדיוק להיפך ! אף פעם לא הי' המצב במיהו יהודי כ"כ גרוע, שעכשיו האָט געקומען צולויפן (הגיע במרוצה) זה שאומר על עצמו שהוא חסיד, והוא הי' זה שהתיר לפני שנים לנסוע באוניות ישראליות (אידישע שיפן) בשבת, שזהו ענין של עבירות חמורות שאומרים אותם בסוף ה"על חטא", וזהו ענין של עם-הארצות, לא רק עם-הארצות ביראת שמים, אלא ממש עם-הארצות בטכניקה ! אפילו מי שמתחיל היי-סקול (בית ספר תיכוני) יודע שזה כרוך בענין של עבירות חמורות, והוא אמר שהוא חסיד, ובכח זה יודע ומתיר לנסוע באוניות בשבת.

והוא אותו אחד שהוא מנהל במחלקת העלי' והוא לקח יהודי דתי שומר תומ"צ לעבוד שם בתנאי שיבוא לקבל נוסעים עולים שבאים לחיפה בשבת, וכששאל אותו הרי הוא שומר תורה ומצוות, וא"כ מדוע שיצטרך לבוא בשבת ומה יהי' אם יבוא אליו לבית המלון שלו לברכו במוצאי שבת, ולא הסכים לקבלו.

והוא אותו אחד שעשה את כל ענין של גיורי וינה, והוא עתה האָט געקומען צולויפן לארץ ישראל, ואמר שדרך וינה עברו אלפי משפחות

(חסר סיום הענין והביאור בפירש"י)

א. כמה ממכתבי הרבי והמזכירות אשר נשלחו
לאב זקנו של החתן הרה"ח ר' עזריאל זעליג
ע"ה סלונים.

ב. כמה ממכתבי הרבי לסב הכלה הרה"ת ר' ראובן
דובער ע"ה נפרסטק בקשר עם בנו – אבי הכלה.

יצויין שרוב המכתבים היו למראה עיניו הק' של הרבי שהגיהם,
ובכמה אף חתם בחתימת המזכיר.

נחמה מננדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

410 אסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ביה"כ' תמוז השי"ג
ברוקלין.

שייב הרהי"ת אי"א נוי"ג עוסק בצי"צ
מוה"ר עזריאל זעליג שי"ב

שלום וברכה!

בנועם ובעתם קבלתי מכתביו מכי"ה איר וז"ן סיון ומפני סיבות נחאתר
המענה עד עתה, וראשון ראשון עיקר-בברכה מול טוב לקשהי"ת של בחו מר"ה סימא תתי'
עם בייג שי"ב ויתן השי"ת שיהי' בשעה טובה ומוצלחת, ולבנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מושרים במאור תורה החסידות.

וכיון שכנראה ממכתבו, החתן אינו מורגל כיכ בהדרגת תורה החסידות
ובתורה החסידות עצמה, הנה בודאי תמשיך-נוש הוא וכן בחו תתי' למלאות ולהשלים
ענין זה, אשר כמובן יסוד הוא בחיים, לחיים מאושרים באמת, צו א ווארימע לעבעדיקע
פרייליכע הויז, ובסת' יכתוב לי מהנעשה בזה. אף שכנראה מבין שורות מכתבו, עדיין לא
שם לבו להתעסק בזה כראוי, בה בשעה שטרוד ביותר בהכנות הגשמיים של החתונה, ואולי
דבר אחד מתורץ בחבירו, כי מפני העלם והפחד הגשמי, אינה נראה הרוחניות, עדי שגם
שוכחים עיני, והגע בעצמך-אם טרוד כיכ בהוצאות החופה ואביזריותיו, שאין זה אלא
ענין של יום אחד, ורוב ההוצאות הן-מפני הרצון לנשיאות תן בעיני אדם, הרי'
עד כמה צריך להיות טרוד בהוצאות הרוחניות, שזה נוגע להזוג הצעיר, ולמשך כל חייהם.
והאריכות בזה אך למותר.

בנוגע לתוצאות הגשמיים הנ"ל-הנה עוררתי את אחדיים מידרינו ובהתעסקות
מר אלהר דובער שי"ב, והקותי אשר יקבל עזר הגון להוצאות הנ"ל, ובסת' יודיעני עדי'.

באופן בלתי רשמי וחשאי-נא להודיעני בהקדם, ע"ד ענין הבית הכנסת של
חסידים קוידאנאָו שעשהו לביהכ"נ דאנשי תב"ד, אם אין בזה כל ענין של פוליטיקה
והרעומות ומכסוכי דברים וכו', צ"ע הכיני כל הזמן לדיעות נוספות בזה, ותחיה על
ההקדם. בהודעה זו, אף שלכאורה יש להעמיד על החזקה, שלא יוציא מחיי דבר שאין
מתוקן, אבל הרי ידוע פסק הרמ"א בשו"ע יו"ד רס"א שבמקום שיש לברר אין סומכין
על החזקה.

חיה על כתבו אודות הועד דצעירי אגו"ח, ולפלא שבין חברי הועד אין
האברך התי"ת עוסק בצי"צ מזה', בה בשעה שעד עתה הי"ב הוא הפעיל
ביותר, וכבר ידוע דעהי מאז, שצריך לשמור על כל הכחות במחננו, אשר לא נמצא במי'
שהוא איזה חסרון, כדאית ההשתדלות לתקן החסרון באופן הממאס, ובלבד אם רק אפשרי
הוא (אשר ברובא דרובא-אפשר הדבר) לנצל את כחות האיש בכרם תב"ד, ולהאריכות בזה
אך למותר.

ובהמשך להנ"ל, פליאני שמאז מכתבו מייז סיון, לא קבלתי מצעירי אגו"ח
בירושלים ת"ו, וגם לא ע"י אחרים, איזה ידיעות מפעולותיהם הטובות.

מוסגיפסקי הסקריפ שלא נצרך למכתבי הקודם.

לפלא שאין מזכיר במכתבו אודות קביעות זמן החתונה בשעה טובה
ומוצלחת, ורק כותב שרוצים לעשותה בהקדם (וישם לא נושא צדקה).

המחכה לבשו"ט וחוחם מעין הפתיחה
בברכה מול טוב, שייב

מכתב שקיבל לרגל קשהי"ת של בחו עב"ג הבחור יהוסף גדליה
רל"ב"ג שעל שמו נקרא החתן.

סלונים=ירושח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחה מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ט"ז כסלו תשי"ט
ברוקלין

שיב הרה"ח אי"א נז"נ עוסק
בצי"צ מוה' עזריאל זליג שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו,

הסממני רפואה שבקש שלחו לו, = ובשאלה אצל רופא באן
אמר, שתח"ד הוא, שבאם נותנים הרבה מזה, יש חשש בהנוגע לפעולת
הסממנים, ובאם ניתן באופן שאין חשש, ספק אם יש תועלת בהם, וכמובן-
שצריכים להחליט על אחר בזה, ויהי רצון שהרופאים יעצו לרפואתה
שלימה של זוגתו שתליטי"א.

בברכה לבשו"ט

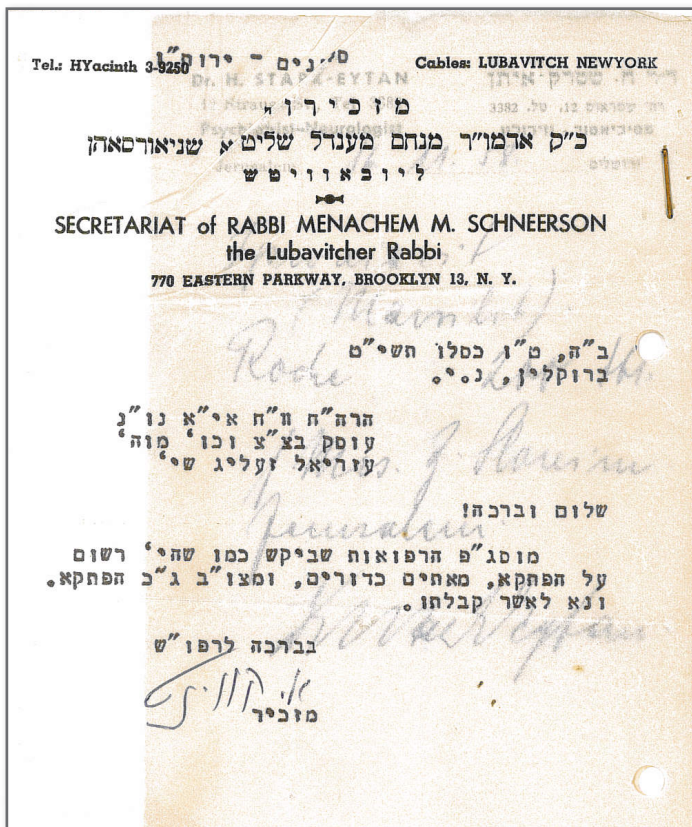
נ.ב. מבריק הנני לבקש את הפרופטר הלפרין שי' בשמי, בהנוגע למר

(יהן שע) מיכל שי' שולזינגער, הנמצא עתה בירושלים ע"ה תק"ח, שבאם רק
יש אפשרות-והשיטפל בו בתקדם, ובזדאי שאין צורך לבקשה לשימת לב, בכ"י
גם עדי"ז מזכיר הנני-ע"פ מאמר הז"ל אין מורזין אלא למורזין.

בזדאי גם לכתיב ידוע, משפחה שולזינגער, כיון שהם בני ארץ
ישראל, ומכיר אני אישית את מר שולזינגער שי' ע"י הוצאתו לדפוס,
בשוחפות של אחיו, הספרים שבהוצאות קה"ח, והרי גם זה זכות מיוחדת
להצלחת הטפול בו ולהבראתו בקרוב ממש.

ומפני ענין זה"ל-נשלח המכתב מהיר דהוף.

אודות משלוח סממני רפואה לזוגתו והשתדלות ברפואת מר
שולזינגר מהמדפיסים של ספרי קה"ת באותה תקופה. הרבי מזכיר
עובדה זו במכתב בכתבו "והרי גם זה זכות מיוחדת להצלחת
הטיפול בו ולהבראתו בקרוב ממש".

מכתב המזכירות אודות משלוח הרפואות המוזכר במכתב הרבי הנ"ל.

סולנים-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תש"ט
ברוקלין, נ. י.

ש"ב הרה"ג והרה"ח אי"א
נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהרע"ז ש"י

שלום וברכה!

ולקראת חג המצות, זמן חירוחנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמת ולהירווח אמתי, הירווח
מדאגות בגשם ומדאגות ברות - מכל דבר המעכב
עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורהנו
תורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכה החתום
מנחם מענדל שניאורסאהן

בתחילת המכתב הוסיף: מכי נתקבלו
בסיום המכתב הוסיף: ולבשו"ט בכלל ובפרט

סלונים - ירוש"ו

Tel.: HYacinth 3-9250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
כ"ק ארמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, י"ח אייר חשי"ט
ברוקלין, נ.י.

SECOND FOLD

הרה"ח ה'ת"ת אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ זכו' עזריאל זעליג שי'

שלום וברכה!

מאשרים אנו בתודה קבלת מכתבו מכ' אד"ש עם פרטי
החנאים-לסידור זקן בה"מושב זקנים וזקנות המאוחד" בירושלים
עיה"ק ה"ו.

באנו בדברים עם המעוניין בדבר שאומר שרוצה מאד
להכנס לתוסד הנ"ל, אבל טרם שיהליט בפועל, ביקש לברר
עבורו עוד פרטים אחרים הרשומים לקמן, בכדי שידע בבירור
יותר מה שלפניו לעשות.

א) אם יש עוד הוצאות בעת הכניסה, חוץ מהסכום של
שלש אלפים לי"ש.

ב) אם צריך שיהי' לו כסף עבור הוצאות קטנות, עבור
לבושים, כביסה, וחרומה.

ג) אם נכלל בסכום הנ"ל הוצאות של ביה רפואה אם
יצטרך ה"ו לזה.

ד) אם מסדרים שם כל הענינים הנזגעים לאחר מוע"ש,
ואם נכלל ההוצאה שבוה בסכום הנ"ל.

המעוניין אומר שכשיחבר לו המענה על שאלותיו הנ"ל
מוכן הוא לנסוע לשם בהזדמנות הראשונה. אשר לכן הננו
לבקש את כה"ר לגמול חסד עם הנ"ל ולהודיענו מה לענות לו.

בתודה למפרע וברכה כמ"ס

חרב ת.מ.א. חקוב

התעניינות אודות סידור אדם מבוגר במושב זקנים בירושלים.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

מ ז כ י ר ו ת

בי"ה, כ"ד אייר תשי"ט
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוהרע"ז שי' סלונים

שלום וברכה!

מצו"פ מכתב מענה מכקא"ש לאלו
שבאעה"ח במכתב, מודיע ע"ד יסוד החוג שלהן,
(הכתבת סעל המעטפה, נחמה כהן, רח' חזקי' המלך
28, ירושת"ו).

וכיון שאין ידועים הפרטים בזה, נשלח
זה על ידי כתי"ר, ואל בינתו נשען, באופן המסירה
והסברה באם זקוקות לזה, ות"ח אם יודיע ע"ד המשך
הענין בזה.

בכבוד וברכה א.ק.ו.נ.
המזכ"ר

מכ' מי"ג שבט ומכ"ב אייר - בעתם נתקבלו.

מכתב מהמזכיר אודות מענה הרבי לנשים בנוגע ליסוד החוג שלהן.

Tel: HYacinth 3-9250

סלוננים - ירוח"ז

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מוזכרות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, ג' סיון השי"ט
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח וו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ וכו' מזה' עזריאל
זעליג שי'

שלום וברכה!

מאשרים אנו בתורה קבלת מכחבו מכ"ז איר.

על פי הזרעה כ"ק אדמו"ר שליט"א מוסג"פ המחאה
על סך \$10.00 (עשרה דאלער) על שם צעירי אגודה חב"ד,
זנא, לבקשם למסור את הסך הזה - כנדבה כ"ק אדמו"ר שליט"א -
לישיבת הערב לבני עדת המזרח שבירושלים ה"ו (כמענה על
בקשה מנהלם הרב יעקב שי' בלז'י).

בברכה כמ"ס

הרב ח.מ.א. הדקוב

נדבת הרבי ל"ישיבת ערב" לבני עדות המזרח שבירושלים.

סלונים-ירוש"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב ו ז כ י ר ז ת

ב"ה, י"ט מנחם-אב השי"ט
ברוקלין

הרה"ק תו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו"ה עזריאל זעליג שי

שלום וברכה!

מועק בזה נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח
לו אהמול לילה:

„בודאי ימשיך בעזרתו לסמינר הכפר. בברכה.

מנחם שניאורסאהן”.

המברק בטח נחקבל בעתו, ובודאי יודיע מהנעשה בזה. ות"ח.

מכתבינו הקודמים בדבר השגת ספרים וכו' בעד הספרי' דכאן
בטח קבלם, ונשמח לשמוע ממנו מהנעשה בזה, ות"ח מראש.

מהמוסד „מעין החכמה" נחקבלו רק איזה ספרים מהריבני
שהדפיסו, ומהנכון ביותר להתקשר גם אתם - אם לישו זה ע"ע -
ולהשתדל שישלחו לכאן את הנדפס על ידם. באם מפני איזה סיבה
אינם יכולים לשלוח זה משם למאן, אולי יורו לבאי-כחם בכאן
שהם ימסרו לנו פרסומיהם.

וכן בהנוגע להרב מינצבורג שי' - באשר כת"ר הודיע לנו
שהנ"ל אינו יכול לשלוח ספריו באופן ישר.

ות"ח מראש בעד ההתעסקות בזה, וכן בעד הידיעות מהנעשה
בכהנ"ל.

בכבוד וברכה

מזכ"ר

העתקת נוסח מברק ובדבר השגת ספרים להספריה.

סלונים-ירוח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מוחם מענדל שניאורטאהו
ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'חשי"ט
ברוקלין, נ. י.

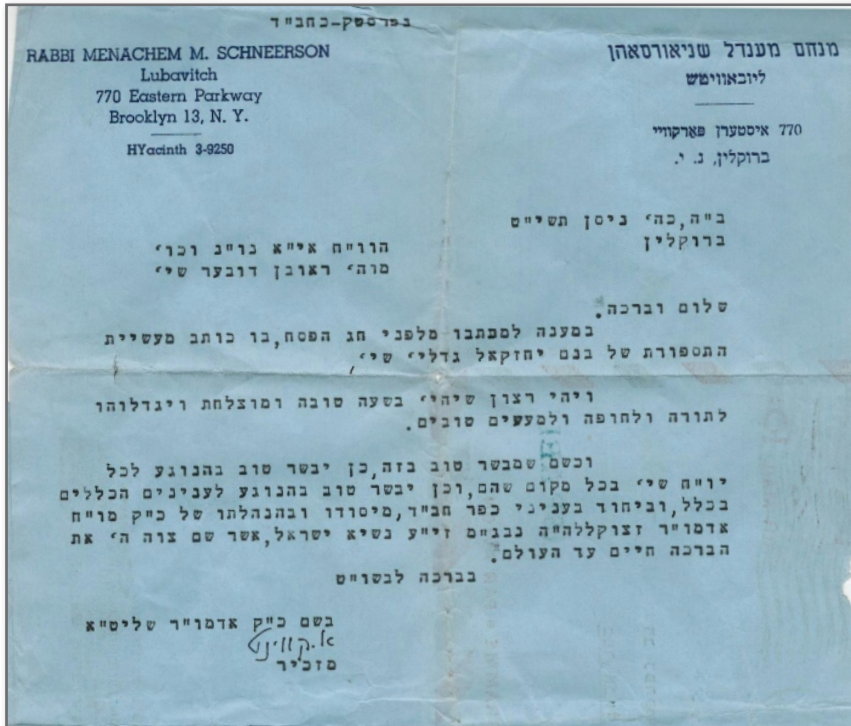
שלב הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ
עוסק בצ"צ כו"מ"ה עזריאל
זליג שי

שלום וברכה!

אלקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי
לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

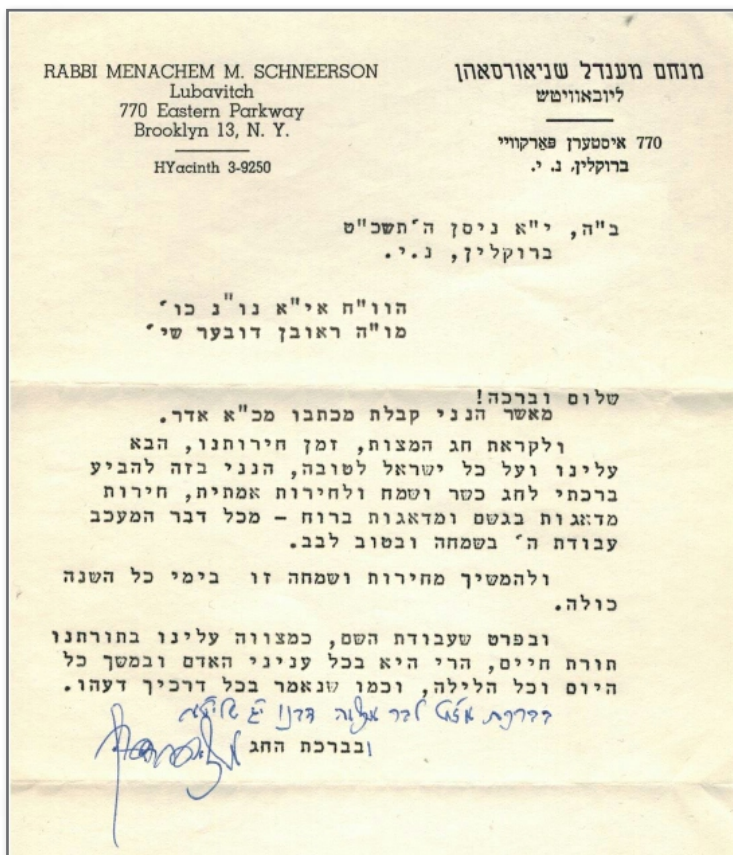
בברכה (שלום ושלום) ושלום
ועוד ברכתי ועזרתך יתמיד

בתחילת המכתב הוסיף: מכי נתקבלו
בסיום המכתב הוסיף: לבשו"ט בכלל ובפרט וע"ד הצלחתו בעבוה"ק ביחוד

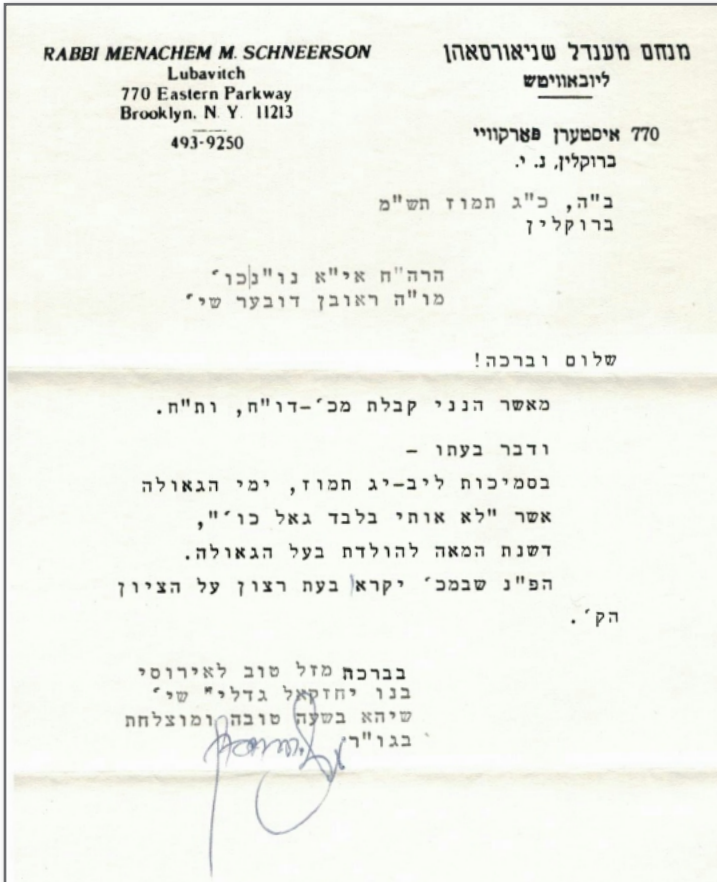

מכתב לרגל התספורת של אבי הכלה

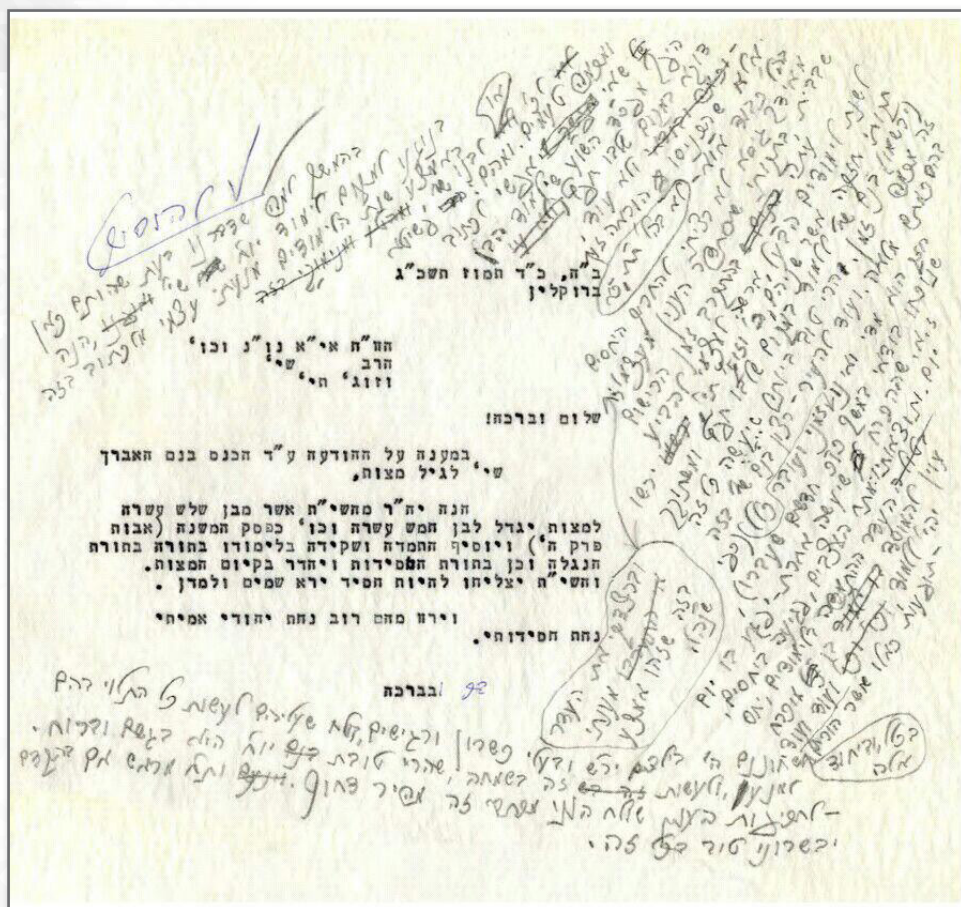
המענה אינו בנוסח הרגיל לתספורת, ומעניין המשך המכתב:
"וכשם שמבשר טוב בזה, כן יבשר בהנוגע לכל יו"ח שי' בכל
מקום שהם [להעיר שאז למד בנו הרה"ת אברהם משה ע"ה
ב770], וכן יבשר טוב בהנוגע לענינים הכלליים בכלל, וביחוד
בעניני כפר חב"ד..."

בברכת מז"ט לבר מצוה דבנו י"ג [יחזקאל גדליה - אבי הכלה] שליט"א

ברכה לאירוסי אבי הכלה

להוסף |

בהמשך למה שדיברנו בעת שהותם כאן בנוגע למקום לימוד יוצאי חלציהם ש"י, הנה באמצע שנת הלימודים עניתי עצמי מלכתוב בזה לכ"י או לבנו ש"י, ומכמה טעמים, ומהם, פשיטא שאי-אפשר לכתוב היפך מפסק-דין השלחן-ערוך שילמוד הבן דוקא במקום שלבו חפץ, ולא עוד אלא שהכניס הוראה זו לא בהלכות תלמוד-תורה אלא בהלכות כיבוד אב-ואם! מאידך גיסא לא רציתי להחריף היחסים שבבית בתקוותי שיסתדר הענין מעצמו, ובהצדיקי את העדר מענתי בזה שזהו אמצע שנת-הלימודים. עתה בהתקרב זמן הרישום לשנת הלימודים הבאה עלינו לטובה, ארשה לעצמי להביע

תקוותי חזקה אשר שניהם כב' וזוג' תחי' ירשו (ירשמו) בנם שי' ללמוד במקום שלבו חפץ ומשתוקק מזה כמה זמן והרי טוב ביותר שיעשה כל זה בהסכמתם מלאה. ועוד להעיר - רצון בנם שי' בזה חזק הוא מאד ואינו כלל זמני ועובר (כפי שנוכחו בודאי במשך כו"כ חדשים שעברו), זאת-אומרת שההכרח שיעשה אחרת יפגע בו יום יום ותוצאותיו - מתח העצבים, פגיעה ביחסים, העדר התמדה בלימודים, יחס עוין להמוסד בו יוכרח ללמוד **ועוד ועוד** - תופעות כאלו אשר הורים בכלל וביחוד אלו אשר חוננם ה' בילדים יראי-שמים ובעלי כשרון ורגישים, בטח שעליהם לעשות כל התלוי בהם למנען ולעשות זה בשמחה, שהרי טובת יוצאי-חלציהם הוא בגשם וברוח.

לתכיפות הענין שולח הנני מכתב זה מהיר דחוף, ותשואות-חן מראש אם בהקדם יבשרוני טוב בכל זה.

[לפני מקום החתימה הוסיף **בכבוד ובברכה**]

ולפא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacdnh 9-9250

זנחס מענדל שניאורמאהן
ליובאוויטש
770 איסערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ד תמוז תשכ"ג
ברוקלין

הח"ח אי"א נן"נ וכו'
הרב יצחק שי' (כ)
וזוג הי'.

שלום וברכה

במענה על ההודעה ע"ד הכנסת בנם האברך
מנחם הי"ם שי' לגייל מצוה,

הנה יא"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה
למצוה יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות
פרק ה') ויוסיף התורה ושקידה בלימודו בחזרה בחזרה
הנגלה וכן בחזרה האסירות ויהיה בקיום המצוה.
והשי"ת יצליחו לאי"ת חסיד ירא שמים ולמנון.

וירא פהם רוב נחת יהודי אמיח
נחת חסידוהי'.

מאד ובבונה
[Handwritten signature]

בחסדך למה שדברנו בעת שהותם כאן בנוגע למקום
לימוד יו"ת שי', הנה באמצע שנה הלימודים מנעתי עצמי
מלכתוב בזה לכי' או לבנו שי', ומכמה טעמים. ומהם:
פשיטא שאי אפשר לכתוב היסוד מס' ד' השו"ע שילמוד הבן
דוקא במקום שלבו חפץ - ולא עוד, אלא שהכניסו הוראה
זו לא בהל' ת"ת, כ"א בהל' כבוד או א"ל מאירך גימא
לא רציתי להחריף היחסים שבבית, במקומו שיסתדר הענין
מעצמו; ובהצדיקי אה העדר מנתי בזה-שהו אמצע שנה ל.

ענה בהתקרב זמן הרישום לשנה לימודים הבע"ל,
ארשה לעצמי להביע תקותי חזקה אשר שניתם, כ' וזוג
הי', ירשו (ירשמו) בנם שי' ללמוד במקום שלבו חפץ
ומשוקק זה מכמה זמן. והרי טוב ביותר שיעשה כל זה
בהסכמתם מלאה. ועוד לתקיר - רצון בנם שי' בזה חזק
הוא מדי ואינו כלל זמני ועובר (כפי שנוכחו בודאי
במשך כו"כ חרשים שעברו), ז.א. שההכרה שיעשה אחת -
יפגע בו יום יום. והוצאותיו: מחת העקבים, פגיעה
ביתמים, העדר ההתמדה בלימודים, יחס עויין להסוסד בו
סוכרת יהי' ללמוד, ועוד ועוד. - הופעות כאלן אשר
הורים בכלל, וביחוד אלה שהונגס ה' בילדים יר"ש ובעלי
כשרון ורגישים, במת שליתם לעשות כל החלוי בהם למנוע,
ולעשות זה בשמחה, שהרי טובה יו"ח היא בגוף וברוח.
להכיסות הענין-שולח הנני מכתבי זה מחיר דחוף. ות"ח
מראש אם בהקדם יבשרוני טוב בכל זה.

מכתב לרגל בר המצווה של אבי החתן ובו הוספה
ע"ד המעבר למוסדות חב"ד

בזמן שהותו של אבי החתן בחצרות קדשנו
במסגרת שנת הקבוצה - שנת תש"ל - ל"א - נהג
לכתוב להוריו ששהו בארץ מהנעשה והנשמע אצל
הרבי, ראשי פרקים משיחות הרבי בהתוועדויות
לצד תיאור האירועים.

מתוך מכתבים אלו ליקטנו נקודות מהשיחות וכן
תיאור המאורעות לפי סדר השנה.

ערב פסח ויו"ט ראשון של פסח

בס"ד ערב שביעי של פסח תש"ל

אחר המקוה הלכתי לקבל מצה מכ"ק אד"ש. התור נמשך במשך ארבע שעות לערך, ועמדו אנשים עד קינגסטון. הרבי עמד בפתח חדרו לבוש בבגדי ש"ק, ונתן לכל אחד בידו הקדושה שתי חתיכות ואמר "א פריילאָכען [און] אַ כשר'ען פסח".

אחר שקבלתי את המצות עבורי אמרתי "פאַר די משפחה", וכאן קרה דבר מיוחד שכ"ק לקח ארבע חתיכות מצה, ונתן לי עבור המשפחה. אע"פ שכל מי ששמעתי שביקש עבור משפחתו נתן לו הרבי שתי חתיכות בלבד, ואני היחידי שקבלתי ארבע. ובאמת עשיתי חשבון שצריך אני לקבל בשבילכם, בשביל סימא ומוטי, ובשביל דובי ובלומא ועבור סבא שיחי' [הרה"ח עזריאל זעליג ע"ה סלונים] ובדיוק נתן לי כ"ק אד"ש ארבע חתיכות ואמר "א פריילאָכען און אַ כשר'ען פסח".

בליל ב' דחג הפסח היתה התוועדות שהחלה משעה אחד וחצי לאחר חצות, ועד השעה ארבע וחצי לערך, וממש היו ענינים נפלאים, ובהם בלולים נגלה וחסידות, הלכה וקבלה ואמר דברים שלא שמענו מעולם. כמו"כ הי' מאמר ד"ה "חכם מה הוא אומר".

לאחר הפארבריינגען היתה חזרה עד שעה שש ובשעה עשר בערך התחילה התפילה, לאחר התפילה וכן במוצאי חג לאחר תפלת ערבית היתה שוב "חזרה", וכולן ע"י ה"חזור" ר' יואל כהן שממש חוזר מילה במילה, הפלא ופלא.

ימים אחרונים של פסח

בס"ד אסרו חג דחג הפסח ה'תש"ל

בליל שביעי של פסח ערים כידוע כל הלילה והיתה התוועדות עם המשגיח הרה"ח ר' דוד רסקין אשר נמשכה עד לשעה שש בבקר ואין לתאר את שביבי "הרעיונות הנשגבים" שאפשר לשמוע ממנו כאשר "לוקח" לחיים ומתועד.

לדוגמא, דיבר על זה שיש בחורים שבאים מארץ ישראל אשר שומעים שיש כאן גן חיות גדול והם רוצים לבקר שם בגלל ששם יש כל מיני חיות רעות שלא נמצאות בשום מקום בעולם, בכדי שיוכלו לברך "ברוך משנה הבריות". היו יכולים להסתכל בראי - שגם אז היו יכולים לברך הברכה הנ"ל, אך בגלל שהם חסידישע בחורים אינם מסתכלים בראי, וע"כ רוצים לילך לשם. וכהנה רבות. אבל כמובן שאלו הן רק "הברקות", אך עצם

הפארבריינגען מאד רציני ותובע שישמרו את הסדרים, ואשר אודות שביעי של פסח כתוב בחסידות שזהו ראש השנה למסירות נפש, והכוונה מסירות נפש מסירת הרצון, שימסור כל הרצונות שלו שיהיו כדבעי, ומשביעי של פסח אפשר להיות ברי' חדשה לגמרי וכו'.

וכן תבע בענין ה"תהלוכה", שזהו ענין שכל שנה בשביעי של פסח יוצאת תהלוכה של מאות רבות מ770 לויליאמסבורג בשירה וריקודים, ושם מתחלקים בבתי כנסיות ו"חזורים" משיחות כ"ק אד"ש ומוסרים את תוכן המכתב כללי של הרבי שליט"א לחג הפסח.

כמו כל השנים, היתה גם השנה תהלוכה כזו, באורך של עשרות מטרים, ובה מאות בחורים ויונגעלייט [= אברכים] התהלוכה עברה ברחובות איסטערן פארקוויי, רוג'רס, בדפורד, ועוד אשר שם ישנם אזורים גדולים המלאים "שחורים" וגם קצת פורטוריקנים, כל הזמן היינו מלווים במכוניות משטרה וקטנועים ששמרו על הסדר.

כאשר הגענו למרכז וויליאמסבורג יצאו כולם בריקוד. לאחר מכן התחלקו קבוצות קבוצות לפי מה שכבר נקבע, לבתי כנסיות שבאזור. אני ועוד כמה עשרות חֲבֵרָה לא קבלנו אף בית כנסת, ונשארו שם. אמרתי לכמה בחורים שיבואו איתי ונמצא בית כנסת לדבר שם. הלכנו משם וכעבור כמה רגעים הגענו לבית הכנסת הגדול "קהל תורת חיים" דחסידי וויז'ניץ דוויליאמסבורג, כולם שם עם שטריימלאך וכו', ממש כמו במאה שערים. נכנסנו לשם וחלקנו להם מכתב כ"ק אד"ש, ומכיון שאף אחד לא הי' מוכן לדבר החלטתי שאני צריך לדבר, ובעיקר שזה ענין שליחות כ"ק אד"ש, וידועים דברי כ"ק אד"ש אשר עם השליח נמצא המשלח ויש נתינת כח מהמשלח (עד שבא הדבר גם בנגלה דאורייתא, אשר שלוחו של אדם כמותו, וידועה החקירה בזה של ר' יוסף ענגיל בספרו "לקח טוב" אם יש צד לומר שגוף השליח נעשה ממש כהמשלח, ועיי"ש בארוכה), ע"כ החלטתי ש"במקום שאין אנשים השתדל להיות איש", ודברתי שם למעלה משעה, והם כ"כ נהנו ובקשו ממני להמשיך וכו' וכו', ממש למעלה מכל המשוער. לאחר מכן רצו שנסעד אצלם סעודת יו"ט וכו'.

בשעה תשע ורבע בלילה יצא התהלוכה חזרה בדרכה ל770. בדרך זרק עלינו "שחור" אחד בקבוק, לא פגע באף אחד, והמשטרה "טיפלה" בו כראוי. כאשר הגענו ל770 חיכינו עד שירד כ"ק אד"ש מבית הרבנית הזקנה בסיום סעודת יו"ט, עמדנו כולם דחוסים בפתח חדרו הק' וב"הול" של 770, וכאשר ירד כ"ק אד"ש שרו "האָפּ קאַזאַק", וכ"ק אד"ש עשה בידו הק' להגברת הניגון, וכולם רקדו בכלות הנפש בפועל ממש וכו' וכו', "ותבנא דליבא לא כתבי אינשי".

לאחר מכן נכנס הרב חדקוב לחדר הרבי שליט"א, והרבי נתן לו את הברכה עבור אלה שהשתתפו בתהלוכה, וזלה"ק: "זאָל מען אַרײַנטאַנצען אין ״אַלקים יושיע ציון ויבנה

ערי יהודה וישבו שם וירשוה"'. שהוא פסוק מקאפיטל ס"ט, הוא המזמור שהתחילו עתה לומר עבור כ"ק אד"ש.

למחרת בבוקר בתפלה קיבל כ"ק אד"ש ה"מפטיר" כרגיל, וקרא ההפטרה שבה מדובר על ענין גאולה העתידה. וכמובן אע"פ שכבר שמענו כו"כ הפטרות מכ"ק אד"ש, בכל פעם זו חוי' מיוחדת בפני עצמה, ונדחקים להיות במקום טוב שיוכלו לשמוע יותר ברור וכו'.

ההתוועדות דאחש"פ התחילה בשעה עשרים לשמונה (שזה עדיין לפני השקיעה כאן, לאחר שהזינו במוצאי שבת את השעון בשעה יותר מאוחר), ונמשכה יחד עם חלוקת כוס של ברכה עד לפני ארבע, זאת אומרת כשמונה שעות.

והי' רוב רובם של הדברים בקשר למשיח, ומיוסד על דברי הבעש"ט אשר סעודת אחרון של פסח היא סעודת משיח. היו ביאורים נפלאים, גם במאמר שהי' עה"פ "ויצא חוטר מגזע ישי וגו' ונחה עליו רוח ה' גו'"; וגם ע"פ נגלה שאל סתירה ברמב"ם בין הלכות תשובה להלכות מלכים, ויישב בהסבר עמוק. וכן דיבר שע"י עבודתנו עתה פועלים ענין הגאולה על כל הענינים של ארבע הגלויות, גלות מצרים, בבל, יוון ואדום.

כן הי' הסבר נפלא בקשר לענין ההפטרה של העצמות היבשות, נבואת יחזקאל דוקא בשבת חוה"מ פסח, והפטרה מלחמת גוג ומגוג דוקא בשבת חוה"מ סוכות.

כן היתה שיחה בקשר למיהו יהודי, שדיבר וראו איך הענין נוגע לו, והי' שם הרה"ג ר' שמחה עלבערג עורך ה"פרדס" וכתב כל השיחה.

בסוף ההתוועדות דיבר כ"ק אד"ש בקשר ל"קבוצה" שלנו, ונתן את המצות עבורנו וכו'. ומחוסר מקום אסיים כאן.

התוועדות ש"פ במדבר, ב' סיון

בס"ד יום א' ג' סיון ה'תש"ל

אתמול [ש"פ במדבר] התוועד כ"ק אד"ש מהשעה אחד וחצי ועד שש לערך, זאת אומרת כארבע וחצי שעות רצופות.

השיחה הראשונה היתה לגבי מעלתו המיוחדת של יום ב' סיון (הוא התאריך של שבת) שכתוב בשו"ע אדמו"ר הזקן אשר אז, ביום ב' סיון, התחיל משה להתעסק עם בני ישראל בנוגע לקבלת התורה. והרבי הסביר שזה בא דוקא ע"י משה ולא מלמעלה, שהוא ע"י עבודת האדם. וכמו"כ ע"י משה דוקא ולא למטה ממה שהי' משה הוא רעיא מהימנא שפועל ענין האמונה בכל ישראל, ודוקא בדרך התעסקות ("להתעסק עמהם"), כמו שהסביר הרבי הקודם שבעל עסק אינו יושב בחיבוק ידים ומחכה שיודיעו לו על איזה עסק, אלא עובד ומשתדל בכל כוחותיו למצוא עסק שבו יוכל להרויח. כמו"כ עסק

משה אז בהשתדלות גדולה שבכל ישראל יהי' הענין של קבלת התורה. זאת אומרת שיהיו כלים מתאימים שיוכלו לקבל התורה. וכמו"כ בכל שנה ושנה נמשך הענין של מתן תורה, וביום ב' בסיון מתחילה העבודה של כל אחד, שיהי' כלי לקבלת התורה. וזה נפעל ע"י משה וע"י בחינת משה רבינו שנמצאת אצל כל אחד, כמבואר בתניא וכו'.

כשנגמרה שיחה זו (היא השיחה הראשונה בהתוועדות) התחילו לנגן הניגון "אנא עבדא דקודשא בריך הוא", והרבי שליט"א נענע בראשו הק' לקצב הניגון. ופתאום ללא כל הקדמות קם מלוא קומתו ורקד ומחא כפיו שעה גדולה ומרגע לרגע הגביר הניגון והקצב, וכולם רקדו עד כלות הכח בפועל ממש, ואשרנו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שזוכים אנו לרקוד יחד עם כ"ק אדמו"ר שליט"א נשיא דורנו.

לאחר מכן היתה שיחה בהמשך לשיחה הראשונה. לאחר מכן הי' מאמר בניגון [של מאמר. המלה"ד], שיחה בענין הדגלים שהיו אצל השבטים, מהו ענינם למעלה ואיך נהי' מזה ב"אותות לבית אבותם" וכו'. לאחר מכן היו ביאורים נפלאים ברש"י פרשת במדבר לגבי מנגד סביב לאהל מועד יחנו. הרבי קישר את זה עם אגרת התשובה פרק י"א, והיו ביאורים נפלאים. אח"כ דיבר על פרק שישי מפרקי אבות, ודיבר שוב בענין מיהו יהודי וכו' וכו'. בכלל היו השבת ברכות רבות שיהי' וטרף זרוע אף דקדוד.

ש"פ מטות-מסעי, מבה"ח מנחם-אב

בס"ד יום א' כ"ט תמוז ה'תש"ל

בשבת התוועד הרבי משעה אחד וחצי עד חמש לערך. היו כמה שיחות ומאמר

ד"ה "זאת הארץ אשר תפול לכם בנחלה".

משה יפה מהיכל שלמה הי' בהתוועדות, והרבי דיבר בין השיחות שיחה בנוגע להחזרת השטחים, ובנוגע לתכנית להפסקת אש לתשעים יום שהם מבטיחים שבינתיים לא יעשו כלום. והרבי אמר שה' עושה שהנסיון יהי' קטן, שראינו כבר שלש פעמים שהם הבטיחו ולא קיימו. הזכיר שרוסי' אומרת בפירוש שבמשך התשעים יום תתן להם נשק של "הגנה" (ולא תנופה), והרי במשך כל הזמן טוענת רוסי' שזה רק נשק הגנה, ובכל זאת כבר שלשה חדשים, שאנחנו יום יום מפגיזים אותם בכדי שלא ישקמו את המוצבים שלהם, וא"כ עתה אם נסכים לזה הם יביאו לשם נשק מיד וישקמו את הכל בצורה כזו שלא נוכל להתגבר עליהם ח"ו!

וממש הי' בזה אריכות גדולה, רק אין כאן מקום [במכתב]. והרבי הזכיר שאין לסמוך על הבטחות ארה"ב, שרואים שאין להם שליטה על החיילים שלהם בווייטנאם וקמבודי'. והרבי קישר את זה למיהו יהודי, ומשה יפה מאד התפעל ונגש לרבי ואמר שיפעל בזה וכו' וכו'.

הוראה מיוחדת מהרבי לאורחים המגיעים ל770

בס"ד עש"ק פ' נצו"י כ"ד אלול ה'תש"ל

כאן ב770 מרגישים כבר את התכונה לקראת ר"ה. כבר הגיעו שתי קבוצות מהארץ, ביניהם ר' אברהם סגל (מנהל הת"ת) ואחיו, ועוד כמה מירושלים שזו להם הפעם הראשונה שבאים לכאן. כמו"כ הגיע ר' שייע יוזביץ ועוד ועוד. בכל פעם נפגשים בעוד חבר ועוד מכר מתחבקים ומזכירים נשכחות וכו'.

בודאי שמעתם שהרבי ביקש שיבואו לפני שבת, וע"כ הקדימו את הקבוצה שהיתה צריכה לבוא אחרי שבת. כנראה שהשבת יהי' משהו מיוחד בהפארבריינגען, ויה"ר מהשי"ת שנהי' כולם ראויים לקבל השפע והכוחות וכו' שמשמיע ונותן כ"ק אד"ש ונשוב בתשובה שלימה חרטה גמורה על העבר וקבלה טובה על העתיד מתוך שמחה וטוב לבב...

ביום רביעי בלילה היתה שיחה לנשי ובנות חב"ד בביהכנ"ס הגדול, ואנחנו היינו למעלה ושמענו ברמקול את דברי כ"ק אד"ש.

התוועדות ש"פ נצו"י, כ"ה אלול – ימי ראש השנה

בס"ד ו' תשרי תשל"א

. . בשבת שלפני ר"ה [נצו"י, כ"ה אלול] הייתה התוועדות . . לאחמ"כ אמר מאמר – בניגון מאמר – ד"ה כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום שמדבר במעלת מצות התשובה אשר – על ידה – הנה אפי' הבחי' ד"נפלאות" הנה ממך אינה נפלאות והי' בזה ממש ענינים עמוקים מאוד, ובהמשך לזה אמר הרבי את המאמר בראש השנה וגם בשבת תשובה הי' מאמר המשך להקודם, וכמ"פ אמר הרבי באמצע המאמר "כפי שיבואר לקמן בארוכה". כנראה שיהי' בזה המשך מאמרים בכל חודש תשרי, ואולי יותר. [אכן הי' המשך של תשע מאמרים שנמשך עד ש"פ נח, בדרי"ח מרחשון ה'תשל"א. המלבה"ד]

באותה התוועדות חזר כ"ק אד"ש לדבר בענין מיהו יהודי והחזרת השטחים.

[בין הדברים] הביא הרבי שני דברים שכתבו בעיתונים בנוגע אליו. דבר אחד בצד השמאל שהרבי כאילו כתב מכתב לחיילים שלא ישמעו בקול המפקדים (וכיון שזה שקר גדול כאמור לעיל [מובא בתחילת המכתב] זה יכול להתקבל כי לא מתארים לעצמם שאפשר לשקר עד כדי כך), וכתוב שם שצריך לתבוע את הרבי למשפט צבאי, והרבי אמר שאין דעתו כלל לענות על שטות כזו שלא הייתה ולא נבראה, רק בכדי שלא יחשבו שזה נכון הנני עושה מחאה ע"ז ומודיע שאין הדבר נכון כי עפ"י שו"ע אסור להרוס משמעת של צבא ובודאי שאין לזה יסוד. רק הביאור בזה שכשנכנסים

לנצחנות אין לדבר סוף כי לענות משהו נגד לגופו של ענין אין להם. להגיד שאני צודק הנה א"כ מה הוא מוסיף? שום דבר! (כמו המעשה עם ר' יוחנן "וכי לא ידענא דשפיר קאמרינא"), א"כ נחפש לכתוב משהו חדש ומעניין וכו', וזה כמו שהי' במשפט בייליס שפרנהייט טען שלוקחים ילד ומוציאים את דמו ומערבים במצות שזו אכזריות גדולה ובאמת זו טענה צודקת רק מה? המעשה לא הי' ולא נברא, כך גם כאן הנה אין לדבר כל יסוד, ומכיון שהי' כך הענין בצד השמאל הי' גם מעשה כזה ב"צד" הימין שכתבו על הרבי שאומר שהמשיח כבר נמצא וכבר עכשיו זה אתחלתא דגאולה וכו', כי הרבי אמר שישירו את השיר "כי אלקים יושיע ציון" וגם אמר שזה אַ גוטער ניגון [= ניגון טוב] אשר ע"כ הנה סימן שהרבי אוחז שמשח נמצא וזה כבר אתחלתא דגאולה, והתחיל להביא ראיות מספרים נגד זה וכו', ואמר אשר אין פוצה פה ומצפצף לומר דבר נגד זה, והרי מדברים כל הזמן ממש נגד אלו שאומרים שעכשיו זה אתחלתא דגאולה, ואומרים שנמצאים בגלות חושך כפול ומכופל. וכפסק הרמב"ם (לא צריך לחפש ראיות מספרים נגד זה) שהרמב"ם אומר שצריך להיות קודם כל "יקום איש מבית דוד הוגה בתורה וכו' ויכוף כל ישראל וכו' לחזק בדקה וילחם מלחמת ה' וינצח ויבנה בית המקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל" ורק אז יודעים שהוא משיח. אמנם יכול הדבר להיות מהר ע"י "ישראל עושין תשובה ומיד הם נגאלים", אך בינתיים עדיין אוחזים לפני הענין הזה. ועכשיו מבין אני (אומר הרבי שליט"א) מה שכ"ק מו"ח אדמו"ר אמר לי בנוגע לספרים לתולדות ימי ישראל, כי דבר דבר שכותבים ולא עונים ע"ז הנה אפשר לחשוב שזה אמת. אמנם לא הלכתי לענות להם ממש, כי בין כה וכה על כל דבר שאכתוב יחפשו עוד שתי טענות וכו', רק עשיתי בזה מחאה וכו'.

בסיום ההתוועדות אמר כ"ק אד"ש שצריך לדעת ש"כי אלקים יושיע ציון ויבנה ערי יהודה וישבו שם וירשוה וזרע עבדיו ינחלוה ואוהבי שמו ישכנו בה" אמר דוד המלך ואין הם המילים שלי... וכ"ק מו"ח אדמו"ר אמר שכאשר ידברו על הגאולה ע"ז יביאו את הגאולה, כמו"כ כשידברו בענין כי אלקים יושיע ציון וגו' יפעלו את הענין וכו' וכו'.

בערב ראש השנה אחר הסליחות בא כ"ק אד"ש לתפלת שחרית, ולאחר התפלה עשה התרת נדרים לפני מנין מהזקנים. לאחר שגמר אמר בזה"ל: "א יישר כח. מזאָל דערלעבן איבער אַ יאָר. אַ כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה מתוקה".

כחצי שעה לאחר מכן עמד הרבי בפתח חדרו הקדוש וקיבל את הפ"נים ואמר בשעה שקיבל "כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה".

לאחר מכן נכנסו היונגעלייט [אברכים] והזקנים ומסרו הפ"נ הכללי עבור כ"ק אד"ש וכלל ישראל, ואז אמר הרבי את הברכה לראש השנה: שהשי"ת ימלא משאלות כל אחד ואחת בטוב הנראה והנגלה ובקרוב ממש ובחסד וברחמים שתתקיים הכתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה בכל הענינים, ובפרט בענינים שכתבו

כאן (בפ"ג הכללי) וכל הענינים יהפכו לטובה ולברכה כי אהבך ה' אלוקיך, ובקרוב ממש נזכה לגאולה השלימה והאמיתית ע"י משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו מתוך שמחה וטוב לבב. שנה טובה, לשנה טובה ומתוקה. (זהו התרגום של הברכה).

אח"כ באו אוטובוסים ונסענו לאהל הק' ואמרנו "מענה לשון" וכו', וגם כתבנו פ"ג. בודאי שכתבתי גם עבורכם פ"ג, גם נתתי לכ"ק אד"ש וגם כתבתי באהל.

בליל ר"ה לפני תחלת התפלה וכן בתפלת שחרית כאשר בא כ"ק אד"ש הורה בידו הקדושה ושרו את השיר "אבינו מלכנו" וכמו"כ "האדרת והאמונה" שרו (באמצע התפלה).

אני תפסתי מקום טוב ליד הבימה, כך שראיתי טוב כאשר עלה כ"ק אד"ש למפטיר ובזמן התקיעות.

בהפטרה ביום הראשון היו בכיות עצומות ממש, ואומרים שכבר שנים לא הי' כן. אד"ש בכה ממש בקול גדול וממש התייפח בבכי, ואין לשער המעמד. לאחר מכן כיסה כ"ק אד"ש בטליתו את חבילות הפדיונות שמונחות על הבימה, וממש כולו רעד מתחת טלית. לאח"כ מכן התחיל לומר "למנצח" בקול גדול, והפנים של כ"ק אד"ש הם ממש מאוימות אז. ושוב נפל על הפדיונות ובכה. אח"כ התחיל לומר הפסוקים וכו', ואין לתאר המעמד. התקיעות השנה היו טובות מאד לגבי שנים הקודמות, בשני הימים.

ביום הראשון אחרי מנחה הלך כ"ק אד"ש לומר תשליך בבריכה שבחצר של 770 שמתמלאת ממעיין שנחצב כאן לפני כמה שנים. שמו שם במיוחד דגי זהב, וכפי שמובא במחזור שדגים מורה על עינא פקיא. ויה"ר מהשי"ת שיקבל ברחמים וברצון את תפילתנו ויכתבנו וחתמנו לשנה טובה ומתוקה בגו"ר.

ביום שני של ר"ה לפני השקיעה נטלו ידים וכ"ק אד"ש בא להתוועדות. שרו "כי אלקים יושיע ציון" שזהו הניגון ששרים בתחילה בהתוועדויות בזמן האחרון, וכ"ק אד"ש קם מיד ורקד על מקומו ומחא בידיו הקדושות; ותוך כדי ריקוד זרק חתיכת חלה להר' קלמנסון שאמו נפטרה כמה ימים לפני ראש השנה, והלא פלא הדבר, תוך כדי ריקוד הסתובב וזרק את החלה, ובדיוק הגיעה לידי הר' קלמנסון, וכ"ק אד"ש המשיך לרקוד כמקודם.

כמו"כ הביא להתוועדות חמש בקבוקי משקה, ועירב בזה מהיין שבכוס ממה שאומר לחיים, ונתן לחלק לקהל, וכן מהחלה נתן לחלק. לאחר מכן ניגנו אבינו מלכנו, ניגון מהבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הרבי הרש"ב והרבי הקודם. לאחר מכן אמר המאמר ד"ה "זה היום תחלת מעשיך", ובזה תמה ההתוועדות.

כוס של ברכה מברכת המזון, חילק [במוצאי] שבת תשובה למחרת. ומחוסר מקום

אסיים בברכת גמר חתימה טובה.

עוד כמה שעות חוזר הרבי מהאוהל ויתפלל מנחה לפני העמוד (ו' תשרי). בשעה תשע וחצי תתחיל ההתוועדות הגדולה, ואי"ה אכתוב לכם ממנה, וגם משיחות שבת תשובה שלא הספקתי לכתוב.

יום כיפור

בס"ד מוצאי יום הכפורים ה'תשל"א

בערב יום כיפור בשעה חמש לפנות בוקר בערך קמנו, רצנו למקוה ונסענו בכמה באָס'ס לבורו פארק "שלאַגן כפרות" (בלע"ז). כל אחד לקח שם תרנגול ואמר את הסדר של הכפרות ואח"כ מסרו את התרנגולים לשוחט ומיהרו בחזרה לאוטובוסים בכדי להספיק לראות איך שהרבי נתן התרנגול לשוחט.

בשעה שבע בערך יצא הרבי מחדרו ונתן את התרנגול לשוחט הר' קלמנסון בחצר של 770, ולאחר השחיטה כיסה הרבי את הדם כדין וחזר לחדרו.

בשעה תשע בערך ירד הרבי לבית הכנסת למטה והתפללו תפלת שחרית בזריזות.

זמן קצר לאחר מכן התחיל הרבי לחלק "לקח", התור התחיל מהדלת של 770 (מבחוץ) ונמשך למדרכה והמשיך לעזרת נשים, ומשם עברו את כל העזרת נשים עד החדר של הרבי. לקחתי גם עבורכם "לקח" והרבי אמר: "לשנה טובה ומתוקה". לאחר מכן לקחתי "פאר דעם זיידען", והרבי נתן לי ואמר "לשנה טובה מתוקה".

אח של בלומא הי' מהאחרונים שקיבל "לקח" והרבי חיין אליו מאד מאד ואמר לו ג"כ "לשנה טובה ומתוקה".

למנחה בא כ"ק אד"ש עם שקית מלאה מטבעות ושם בקערות הרבות שהיו שם, וכשנגמרה השקית הוסיף לו לייבל גרונר כמה פעמים משקית שני' שהביא איתו.

לאחר תפלת מנחה עלה כ"ק אד"ש על שולחן ואמר את הברכה הכללית לערב יום כפור. לאחר מכן עלה כ"ק אד"ש לחדרו ונסע הביתה, בערך לפני כניסת החג כשחזר יצא ועמד בפתח חדרו הקדוש לבוש בטלית וקיטל לברך את תלמידי התמימים שיחיו, הי' דוחק גדול ולא הצלחתי לשמוע, אך כפי ששמעתי מאחרים, וכבר תקתקו את זה, הנה לאחר שאמר כ"ק אד"ש הפסוקים "יברכך ה' וישמרך וכו'" בירך להצלחה בלימוד התורה, ושהלימוד יביא לקיום המצוות בהידור וכו' ואין המקום מספיק לכתוב את כל הברכה].

במשך התפלות מורה כ"ק אד"ש לשיר כשמגיעים ל"כי אנו עמך", "האדרת והאמונה", "הוא אלקינו", ומגביר את הניגון.

בסיום אבינו מלכנו בסוף נעילה בכה כ"ק אד"ש בכיות גדולות מאד מאד. לאחר מכן קם על כסאו במארש נפוליון ומחה כפיו, כולם רקדו עד התקרה, וכ"ק אד"ש מחה כפיו וכו' בכח עצום ממש למעלה מן הטבע. לאחר מעריב עומדים כולם וכ"ק אד"ש מנענע בידיו הקדושות וכולם צועקים "גוט יום טוב" שלשה פעמים, ואשרי עין ראתה כל אלה. ויה"ר מהשי"ת שנהי' השנה הזו כדבעי למהוי כרצון כ"ק אד"ש, וכ"ק ישבע מאתנו נחת אמיתית.

ימי שמחת תורה – האו"ם

בס"ד אור לז"ך תשרי ה'תשל"א

ימי החג שמיני עצרת שמחת תורה ושבת שלאחריהם עברו כאן באופן שאי אפשר לבטא במילים, ואנסה בקיצור דקיצור לכתוב ממה שזכינו לראות ולשמוע.

בהושענא רבה לאחר התפלה באו כמה פועלים ובנו את הבימות בביהכנ"ס לעמוד עליהם בשעת ההקפות. מיד לאחר תפלת המנחה יצאו כולם לאיסט פלטבוש והשכונות הסמוכות לשמח יהודים בבתי הכנסיות כפי שחלקו אותם כבר לפני כן. אני הייתי עם עוד כמה חברה בביהכנ"ס של פא"י ו"עשינו" שמח מאד מאד, ואחר חזרנו (בערך מהלך של חצי שעה) ל 770 לפני תשע ותפסנו מקום להקפות.

בשעה תשע נכנס כ"ק אד"ש ועמד על הבימה שהכינו עבורו, והתחיל לשיר את הניגון אביו ז"ל, ומיד כולם שרו וכ"ק אד"ש "עשה" בידיו הקדושות וכו'. לאחר מכן מכרו הפסוקים ד"אתה הראת" ואמרו אותם שלש פעמים. בפעם הראשונה אמר כ"ק אד"ש את כל הפסוקים, ובפעמים שלאח"ז אמר רק את הפסוק הראשון והאחרון, ובין פעם לפעם גם התחיל לשיר פרזות תשב ירושלים, אתה בחרתנו, כי אלקים יושיע ציון, וממש אין לתאר איך שכולם רוקדים וקופצים וכו' וכו'.

ההקפה הראשונה כידוע רוקד כ"ק אד"ש עם הרש"ג, הרבי רוקד בעוז ומורה לכולם לרקוד, ורש"ג מיד אחרי כמה סיבובים מתעייף ומפסיק לרקוד. בזמן ההקפה "מנצח" כ"ק אד"ש על הניגונים, וכל ביהכנ"ס המלא מפה לפה עד התקרה עולה ויורד, ואין לתאר את הנעשה.

בודאי שמעתם וקראתם במכתבי מסוכות מה שדיבר כ"ק אד"ש בסוכות בנוגע לכינוס האו"ם שהוא דוקא בחג הסוכות, ואמר שצריך לעשות לעומת זה כינוסים של עניני תורה ואידישקייט שבו יהיו יהודים מכל המדינות, ובזה יבטלו את הענינים הלא טובים שהם מעונינים לעשות נגד היהודים וכו'. לאחר מכן בחול המועד הי' כאן כינוס צעירי אגודת חב"ד עם נציגים מכל העולם, ובאה הוראה מכ"ק אד"ש שכל אחד ידבר בכינוס

בתור "בעל הבית" של המדינה היא. אלה שלא ידעו שהיתה זו הוראה מכ"ק אד"ש לא הבינו את המנחה ר' יוסל וויינברג שקרא אל המיקרופון את "בעל הבית" של הולנד, צרפת, אנגליה, אוסטרליה וכו'. בסוף הכינוס החליטו כל ה"בעה"ב" פה אחד החלטות בהנוגע ליהודים ברוסי וכו', ושהמשיח יבוא השנה וכו' וכו', ועוד כל מיני החלטות שהחליטו בתור "בעלי בתים". ויה"ר שיבוא הדבר לפועל ממש. כמו"כ גם בכינוס התורה שהתקיים כאן בסוכות, דיבר נציג מכל ארץ בתור "בעה"ב".

כמו"כ הי' גם בהקפה הרביעית בלילה הראשון (שמיני עצרת) הרבי אמר להכריז אשר "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל", אשר בכח התורה יהודים הינם בעלי בתים על כל הארצות והגויים והלאומים אשר ע"כ ילכו עתה רבנים וראשי ישיבות מכל העולם, שהם הבעלי בתים על כל המדינות, והתחיל לפרט: בעה"ב של א"י הרב חיים שלום סג"ל (אח של הגבאי בשיכון חב"ד), הבעה"ב של ארה"ב ר' שמואל לויטין, וכו' וכו'. באמצע שאל כ"ק אד"ש מי כאן מתימן, ובא הר' זכרי גורי. לאחר מכן הי' יצחק ידגר מעירק. אח"כ שאל כ"ק אד"ש מי הי' במצרים, וחיפשו ולא מצאו, והרבי קרא לרש"ג ואמר לו שהרי הוא הי' במצרים (יחד עם אדמו"ר הריי"ץ) ועשה אותו להבעה"ב על מצרים. היו שם בסביבות עשרים וחמשה בעלי בתים, והם הלכו להקפה, וכ"ק אד"ש התחיל לשיר "עוצו עצה ותופר" בקול גדול, ומחא כפיים ורקד באופן שכולנו חשבנו... ובעצם לא חשבנו כי ממש לא ידענו מה שנעשה עם עצמנו. לאחר מכן המשיכו ההקפות כרגיל ולהקפה האחרונה שוב קיבל כ"ק אד"ש ורקד עם רש"ג.

למחרת בערב בשעה שש בערך שוב יצאנו לאיסט פלטבוש לבתי הכנסיות, וזהו ענין של מסירות נפש ממש כי בגלל זה מאחרים ובאים באמצע ההתוועדות, אך כיון שזהו רצון כ"ק אד"ש הלכנו כולנו בשמחה ובטוב לבב, וממש רקדנו שם ושימחנו את כולם, ובלעדנו לא הי' מי שירקוד שם. כולם הודו לנו וכו'.

בשעה תשע וחצי הגענו חזרה ל770, כבר הי' שעה וחצי לאחר התחלת ההתוועדות, בדיק אז דיבר כ"ק אד"ש ההוראה לפועל מהשיחות הקודמות, שצריך להיות קביעות עתים לתורה כפסק השו"ע גם ביום וגם בלילה, שעור ביום ושעור בלילה, ואי אפשר לומר שהוא לא מסוגל ללמוד כ"כ והוא יתן כסף שאחר ילמד ופלוגי ילמד יותר טוב ממנו. או שהוא עסקן צבורי ובזמן הזה יכול לפעול למען הכלל וכו', הנה זה בא מצד היצר הרע שהוא אמנם מלך, אך זקן וכסיל, ומי ילך לשמוע מה שאומר לו כסיל? ! כי האמת היא שכל הדברים מתחילים מן התורה, וע"י שישמור את השעורים גם ביום וגם בלילה, הנה עי"ז יצליח בכל עניניו וגם בעסקנות הציבורית. והיתה בזה אריכות גדולה.

לאחר מכן דיבר במעלת הריקודים בשמחת תורה, והביא מה שסיפר הרבי הקודם בשם הבעש"ט שלאחר שמחת תורה היהודים ישנים קצת מאוחר, ואז המלאכים אינם יכולים לומר שירה כי הם מחכים שישראל יתפללו ורק אח"כ יכולים לומר שירה, ע"כ

בינתיים הולכים אויסראָמען [= לטאטאות] דעם גן עדן, ושם מוצאים - שלא כתמיד שמוצאים ציציות ותפילין, אלא מוצאים - פּאַנטאַפּלאך וסוליות קרועות, והם אינם מבינים איך זה הגיע לכאן, ושואלים את שרם של ישראל מלאך מיכאל, והוא אומר להם שזה מהריקודים של שמחת תורה (והי' בזה אריכות מעט, ובעיקר ביאר הענין במוצאי שבת שלאח"ז).

אח"כ היתה שיחה לנשים, ובסוף ההתוועדות התחיל לדבר בנוגע ל"למה רגשו גוים ולואמים יגרו ריק", שהם רגשו וכו' על ה' ועל משיחו, שזה הולך על כל עם ישראל. והרבי אמר שבין כה וכה לא יצליחו, והם יכוו כמו שהם נכוו כל פעם שהתחילו עם ישראל, ואין ספק שגם עכשיו זיי וועלען אָגעברייט ווערען (כאן אמר כ"ק אד"ש בקיצור שרואים בגמרא בעבודה זרה דף ג', שהסיבה ל"למה רגשו גוים" היא בגלל שמקבלים גרים גרורים, זאת אומרת שבאמת הם גויים ואומרים עליהם שהם יהודים, ונתבאר במוצאי שבת לאח"ז). והרבי הסביר שהם אומרים "ננתקה את מוסרותימו", שהם רוצים להתגבר על ישראל ח"ו ע"י שינתקו ח"ו את "מוסרותימו" - הקשר של יהודים עם הקב"ה, וכמו שהגמ' מפרשת ש"ננתקה את מוסרותימו" קאי על תפילין וציצית וכו', אבל הקב"ה אומר ע"ז "יושב בשמים ישחק (שכתוב מיד לאח"ז) ה' ילעג למו, אז ידבר אלימו באפו וכו'", וכל זה בגלל ש"אני נסכתי מלכ"י" (בהמשך אותו מזמור), שכל ישראל הם מלכים וע"כ הם השולטים, ובעה"ב על העולם כולו, וא"כ אין מה להתפעל מכל העולם לגמרי וכו' וכו'.

הרבי לקח חמשה בקבוקי משקה וערב בהם מכוסו הק' ושאל אוואו זיינען די "ביג פּאַר" (היכן בעלי ארבע המעצמות הגדולות), ומיד נגשו הבעה"ב מארצות הברית, רוס' , אנגלי' וצרפת, והרבי נתן להם שיחלקו המשקה בין הקהל. לאחר מכן אמר כיון שנתנו לה"ביג פּאַר" יתנו גם לא"י, ונתן גם לר' חיים שלום סג"ל, וממש הי' מאוד רציני ואמר שכיון שאצלהם זה כך בודאי יש לזה שורש למעלה, ע"כ אנחנו ג"כ עושים באופן כזה. והתחיל לנגן נגון וקם ושרו משך זמן.

אח"כ אמר שעכשיו יהי' הסדר כך, כמו ששם קודם באים ה"ביג פּאַר" אח"כ באים שאר הארצות ועושים ישיבת המליאה, ע"כ גם כאן שיעמדו נציגי כל הארצות וכולם קמו וכ"ק אד"ש ציוה שיאמרו לחיים. לאחר מכן אמר שכמו ששם עושים הצבעה והחלטה ודבר שכולם מחליטים פה אחד אין לערער עליו, כמו"כ כאן שיעשו החלטה אשר התורה אמת ועם ישראל אמת והי' אלקים אמת וכו' ושכל הענינים יהיו כפי התורה וכו'. ואמר שכל מי שמסכים להחלטה זו יאמר לחיים, ומיד קראו כולם (קרוב לאלף [איש] כ"י) לחיים!

לאחר מכן אמר שכיון ששם הסדר שלאחר הישיבה גייט מען אין "טיאַטער" [תיאטרון] הנה לנו אין זמן בשביל זה, הנה בכדי לצאת ידי חובה אז איינער זאָל זאָך קולען בכדי

לצאת חובת ענין זה. ומישהו עשה כנ"ל, וכל הזמן עמד כ"ק אד"ש והי' מאד רציני. לאחר כל הענין אמר כ"ק אד"ש לכאורה אפשר לשאול מה צריך את כל הענין הזה לעשות מנהגים האלה שהם טפלים לכאורה ומדוע אנו צריכים לכל הנ"ל וביאר ע"ז שהקב"ה אומר (אח"כ במזמור ב') "שאל ממני ואתנה גויים נחלתך וגו'", הקב"ה רוצה שיהודי יבקש ויפעל בענין, אע"פ שהם הולכים על ה' ועל משיחו, וא"כ ה' מעצמו צריך לפעול נגדם, "עשה למענך אם לא למעננו", "לא לנו ה' לא לנו כי אם לשמך", אעפ"כ מבקש הקב"ה "שאל ממני", שיהודי יפעל בענין ועושים ענין דלעו"ז, של מה ש"רגשו גויים ולאומים יהגו", צריך לעשות לעומת זה לבטל את כל הענינים, ואז הנה ע"י שיהודי ישן כמו שיהודי צריך לישון, וכמו שאמר חזקיהו להקב"ה אין בי כח יותר, אני שוכב על מיטתי וכו', והוא ביקש שהקב"ה יעזור, אז הי' בלילה אחד שנהרגו כל שונאי ישראל, ואז יכולה להיות הגאולה שביקש הקב"ה לעשות חזקיהו למשיח, רק זה הי' לפני הזמן, אך עתה הנה כלו כל הקיצין !!! ואין הדבר תלוי אלא בתשובה, ישראל עושין תשובה ומיד הן נגאלין, שהקב"ה אומר (שם) "אני היום ילדתיך", היום אם בקולו תשמעו עי"ז הנה באה הגאולה ע"י משיח צדקנו, שיבנה ביהמ"ק במקומו וילחם מלחמות ה' ויצליח ויקבץ נדחי ישראל בגאולה האמיתית והשלימה, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו בקרוב ממש, ושמחת עולם על ראשם.

ובזה נתסיימה ההתוועדות וממש כולם היו מבוהלים וכו', וזהו בדוגמת המעשה שהי' אצל השפולער זיידע שעשה פעם 'פורים שפיל' שהוא יהי' הקיסר וכו', והחליטו החלטות וכך יצא למעשה.

מיד יצאו כולם החוצה וסדרו את הבימות להקפות, ולאחרי חצי שעה בחצות הלילה בערך החלו ההקפות, באו כל חברי הקונסולי' ובראשם הקונסול מר כספי וסגנו. כמו"כ באו חברי משלחת ישראל באו"ם ובראשם מר ירוחם בקר (שדיבר כל הזמן עם הרבי), כמו"כ נציג צי"ם ונציג דיסקונט בנק ועוד, והם עמדו על הבימה מאחורי הרבי,

מכירת הפסוקים ד"אתה הראת" ארכה שוב כשעתיים, ולאחר שפעם הראשונה אמר כ"ק אד"ש את כל הפסוקים הנה בשאר ההקפות אמר רק הפסוק הראשון והאחרון, וביניהם - כל הפסוקים כיבדו את חברי הקונסולי' וכו'.

בהקפה הראשונה שוב רקד כ"ק אד"ש עם הרש"ג, ולהקפה השני' כיבדו את כל חברי הקונסולי' וחברי המשלחת באו"ם וכו', התחילו לשיר "הושיעה את עמך", והרבי מחה כפיים מאוד חזק, וכאשר גמרו לא הסתובב כ"ק אד"ש חזרה למקומו כרגיל אלא נשאר עם הפנים אליהם, והם התחילו לשיר "עוצו עצה ותופר", ואז ממש התחיל כ"ק אד"ש לרקוד ונענע בידיו הקדושות ממש באופן הי' מעולם.

תיאור מהנעשה ונשמע – חודש כסלו

בס"ד מוצאי ש"ק פ' ויצא [ז' כסלו] ה'תשל"א

בשבת לא היתה התועדות, כך שאין לי מה לכתוב משהו "טרי", ואכתוב לכם קצת מה"ארום" הנעשה ונשמע כאן בזמן האחרון.

בכל ה"יחידויות" האחרונות היו כאן אנשים רמי מעלה, החל מאהרן בקר שהי' (מלבד בשמח"ת בהקפות) ביחידות כשעתיים, ובצאתו אמר בין הדברים: להגיד לכם שהוא תלמיד חכם גדול איני צריך לומר, כי זאת יודעים אתם; אך אומר לכם שהרי הוא חכם גדול, והוא מתמצא וחי את הבעיות של מדינת ישראל וכו' וכו'.

כמו"כ הי' יצחק רפאל קלמן כהנא, וביחידות היום חמישי האחרון הי' שאר ישוב כהן כשעתיים. כמו"כ בא לכאן בזמן האחרון כבר פעמיים אחד מה"גדולים" באיטלי' שבפעם הראשונה בא עם הרב של מילאנו הרב גרליק (שהוא שליח של הרבי, כידוע) וכ"כ התרשם עד שעתה לאחר שלשה חדשים בא עוד פעם.

בימים הקרובים צריך לצאת כאן בדפוס בפעם הראשונה ה"המשך" הידוע הנק' בשם "המשך יו"ט של ר"ה תרס"ו", שהוא המשך אחד של כחמישים מאמרים שנאמרו ע"י הרבי הרש"ב בשנות ס"ו-ס"ח, וכמו"כ יצא כאן בימים אלו הכרך הראשון של האנציקלופדי' "ספר הערכים - חב"ד" (לבאר כל מושג איך שמבואר ע"פ תורת החסידות) כפי שהוא מבואר ע"י רבותינו נשיאינו עד כ"ק אדמו"ר שליט"א נשיא דורנו, שהוא נערך ע"י ר' יואל כהן, וכבר לפני כמה שנים הכניס ר' יואל לרבי שיחה של הרבי שתהי' במקום הקדמה בתחלת הספר, ורק עתה יצאה השיחה בתוספת הערות רבות מאד, וכנראה בימים אלו ממש יצא הכרך הראשון שהוא עדיין באות א' וכולל א'-אהבה, זאת אומרת שמחזיק רק ב-אה ויש בו 400 דפים, וא"כ לפי חשבון זה עד שיגמור רק אות א' יהיו עוד אלפי דפים.

כמו"כ היו כאן בזמן האחרון כו"כ מופתים אצל כ"ק אד"ש, ואחד מהם - שהי' יונגעראמאן [= אברך] אחד בשם צוקער, ששבוע לאחר שהתחתן נעלמה אשתו, ואז בדיוק הי' זמן שה"שחורים" היו "קצת" מחוממים, ולא ידע כלל מהנעשה איתה, והלך למטרה והודיע את הדבר וחפשו אחרי' וכו' וכו', ועברו באיסטערן פארקוויי עם מכונית גדולה של המשטרה עם רמקול והודיעו שמחפשים אותה ואמרו את התיאור וכו' וכו'. הוא רץ כמובן לרבי וסיפר את הענין, והרבי אמר שהיא תחזור חזרה בריאה ושלימה ואין לו כלל מה לחשוש וכו' וכו'. לאחר שעברו כמה ימים ולא היו שום ידיעות עלי', חיכה בעלה ליד הדלת של הרבי, והרבי בא ונכנס לחדרו, יצא החוצה ונתן לו מהכוס של ברכה, ואח"כ נתן לו עוד פעם ואמר לו שזה עבור אשתו ושהכל יהי' בסדר. ובאמת כמה ימים לאחר מכן נמצאה וממש הכל הי' בסדר, ובשמח"ת הוא קנה פסוק

"אתה הראת" במיוחד על הניסים שהיו איתו.

וכמו"כ הי' גם עם ר' שלמה חיים קסלמן שבערב סוכות לקחו אותו לבית חולים הדסה בירושלים במצב קשה מאד הי' ומצבו הי' מאד מדאיג, ובהושענא רבא, שאז מחלק כ"ק אד"ש בפתח הסוכה "לקח" לאלו שלא לקחו בערב יום כפור, נגש נכדו שמואל צבי ליסון שנמצא כאן איתנו מפסח, וביקש לקח עבור סבו, וביקש ברכה עבורו. ואמר כ"ק אד"ש: "ער וועט זיין געזונד! און וועט האָבן אַ רפואה קרובה" והוסיף הבחור ואמר רפואה שלימה בקרוב ממש, וענה כ"ק אד"ש "אמן!. וגם לאחיו אמר כ"ק אד"ש בכוס של ברכה במוצאי שבת בראשית "ער וועט האבן אַ רפואה שלימה" וכו', וכו', ובאמת עתה כבר חזר הביתה וכל הרופאים מתפעלים שהי' זה ממש למעלה מדרך הטבע וכו'.
ואע"פ שחב"ד מאַנט פנימיות, שהעיקר הוא האָרעווען, לערנען און דאָווענען וכו', אך הענין הוא אַז ווען מען דאָרף אַנקומען צו מופתים וכו', איז דאָס אויך דאָ.

תיאור ה"פגישה עם חב"ד", ותוכן קצר מהתוועדות ש"פ מקץ, שבת חנוכה

בס"ד אור לד' טבת ה'תשל"א

בשבת קודש פ' מקץ, שבת חנוכה, היתה כאן ה"פגישה עם חב"ד" שבה באים עשרות סטודנטים ד"ר וכו' לפגישה כאן בבית חיינו עם החיים היהודיים האמיתיים, ולומדים ושומעים אז ס'איז פאָראַן אַן אויבערשטער אויף דער וועלט [= שישנו אלקים בעולם] וכו' ועל תורה ומצוות מפי יונגעלייט [=אברכים] שלנו, וגם מפי פרופסורים שהתקרבו לחב"ד, כהפרופסור רוזנבלום שהוא נחשב מ"העשרה גדולים" של ארה"ב במטמטיקה, והוא ממש חסיד ומקושר לרבי והולך עם כובע שחור וזקן און א גארטל, וממש בטל לרבי לגמרי; והי' לפני כמה זמן שבאמצע הניגון הרבי שליט"א הורה לו למחוא כפים והוא קם ומחא כפיים וכו'; ויש לו ראש ממש גאוני ועבור כמה הרצאות שהוא נותן בחודש מקבל אלפי דולרים, ושאר הזמן הוא יושב ולומד, ואפשר לפגוש אותו באמצע היום ב770 עם טלית ותפילין לומד לקוטי תורה בהעמקה גדולה. וכמו"כ הפרופסור בלאַק שהוא כבר התקרב לפני כו"כ שנים והספיק עוד ללמוד כמה שנים בתור בחור ב770, ועתה הוא מרצה באוניברסיטה במקום רחוק בשליחות כ"ק אד"ש כדי שיוכל לקרב יהודים לאבינו שבשמים, וממש תענוג להסתכל עליו. והוא התוועד עם הסטודנטים ו"לקח" משקה ולבסוף רקד וכו' וכו', וכולם התפעלו ממנו שענה על כל שאלותיהם. וכמו"כ הפרופסור חנוכה שהוא בן עשרים וכמה והוא המסדר את סדר היום וכו' ב"פגישה", וממש רואים איך שהם בטלים ומבוטלים לפני הרבי, והם יודעים איך שכל החכמות שבעולם הם כאין וכאפס נגד לימוד התורה.

בשבת באו כולם להתוועדות, והרבי דיבר בשתי השיחות הראשונות את ההוראות שיש ללמוד מחג החנוכה לגבי המצב שקיים היום שהצעירים טוענים שהוריהם

ומחנכיהם הורו להם ענין אחד, והם בעצמם לא התנהגו כפי ש(הם עצמם) תבעו, וע"כ הצעירים בועטים בהוריהם ומוריהם, ויחד עם זה הם בועטים בחינוך שחינכום.

והרבי הסביר שלכאורה קשה, הרי היוונים בזמן ההוא האָבן זיך געקאָכט [עסקו בלהט] אין חכמה וכו', וגם היהודים להבדיל הם עוסקים הרי בחכמת התורה, וא"כ איך ה' הענין הזה שהיתה מלחמה בין היוונים ליהודים, עד לענין של היפך החיים? וביאר א"ז ע"פ המדרש אשר אמר יאמר אדם חכמה בגויים תאמין, משא"כ תורה בגויים אל תאמין. שאצל גויים זה רק ענין של חכמה, משא"כ אצל יהודים זה ענין של תורה, אשר שמה מוכיח את ענינה שהיא ענין של הוראה.

וההבדל שבין שני הענינים הוא בגלל הגישה השונה ללמוד אצל יהודים וגויים להבדיל. שיהודים ניגשים ללמוד עם היסוד שצריך לקיים דער רצון פון דער אויבערשטער]= את רצון הקב"ה[- שנקרא כך בגלל שהוא למעלה מכל הענינים - וצריך לקיים רצונו בסוד מרע ועשה טוב, והלימוד הוא לשמש את הענין שיוכלו לעשות רצון ה'. וע"כ הלימוד בא לפועל בענין של תורה - הוראה.

משא"כ אצל גוי שנגש ללמוד החכמות בלי גישה זו, וע"כ אחרי הלימוד נשארים אצלו כל רצונותיו ותאוותיו. וכפי שידוע המעשה שהי' עם אריסטו שהי' הגדול בחכמי יוון, ובכ"ז מצאו אותו פעם בענין מגונה, ושאלוהו היתכן? ואמר שעתה אינו אריסטו. וגם רואים אצל סוקרטס שהי' השני לו בחכמה, וכל חייו היו באופן פרוע היפך המוסר, כי לא הי' אצלם היסוד כנ"ל.

ומזה הסיק להם כ"ק אד"ש את המסקנה שהחסרון אינו בלמוד, אלא שאצל מוריהם היתה חסרה הגישה הנ"ל, וע"כ לפועל לא קיימו כפי שהם עצמם למדו, אך לא החסרון בלימוד עצמו, ובאמת צריך להתנהג ע"פ ציווי התורה.

לאחר מכן דיבר שישנו עוד לימוד מחנוכה, שיש את הכח לזה שאפילו שלא הראו להם את הדוגמא, בכ"ז יוכלו להתגבר ולהיות כדבעי. וגם דיבר באריכות שאם ישאלו מהי הראי' שזוהי דרך האמת ואולי דרך עניני העולם היא כו', ואמר שגם את זה לומדים מחנוכה, והיתה בזה אריכות ואכמ"ל.

התוועדות פתאומית - ט"ו בשבט

בס"ד מוצאי ש"ק פ' יתרו י"ח שבט ה'תשל"א

בודאי שמעתם על ההתוועדות הפתאומית המיוחדת דיום ט"ו בשבט.

כידוע נוסע הרבי שליט"א בקביעות כל ערב ר"ח וכל ט"ו לחודש ל"אהל" וחוזר תמיד מאוחר מאוד בערב, ואז מתפללים מנחה, וכרבע שעה לאחר מכן מתפללים מעריב, כי הרבי נוסע הביתה (שעד אז אינו אוכל ביום שנוסע לאהל).

כמו"כ בט"ו בשבט נסע כ"ק אד"ש לאהל כרגיל, וכשחזר אמר להרב חדקוב שיהי' מאמר אחרי מנחה. כל האוירה ב770 התחשמלה כולם רצו לטלפן לקרובים וכו' וכו'.

הרבי נכנס לתפלת מנחה בה"זיידנע סירטוק" [= סירטוק משי] של שבת בו נוסע לאהל, שגם זו היא חוי', שבמנחה ביום רגיל יכנס כ"ק אד"ש לזאל להתפלל עם הסרטוק של שבת (תמיד הרבי מחליף בחדר לפני מנחה להסרטוק הרגיל) ומתי שיש התוועדות ומאמר לובש כ"ק אד"ש את הסרטוק של שבת.

כחמש דקות לאחר תפלת מנחה ירד כ"ק אד"ש להתוועדות. הזאל למטה הי' כבר מלא וסידרו כבר מיקרופון וכו', ואפילו כבר הצליחו להשמיע את ההתוועדות למונטריאל וללוס אנג'לס.

הרבי פתח במאמר ד"ה ד' ראשי שנים הם . .

הרבי ונתניה

זכתה העיר נתניה וחסיד חב"ד התיישבו בה עוד בתחילת שנות הנשיאות של הרבי, וממילא זכתה לפעילות של חב"ד בהכוונתו ועזרתו ועידודו של הרבי, כפי שעולה מתוך המכתבים ששלח הרבי לאנ"ש שהתיישבו שם.

להלן מוגש ליקוט (חלקי) מאותו יחס ודאגה של הרבי להנעשה בנתניה, וכן לפעילותו של אבי החתן שליח הרבי בנתניה הרב מנחם ולפא.

« כל העיר כולה »

הפעם הראשונה שמוצאים במכתביו של הרבי יחס לפעילות בנתניה הוא בקיץ תשט"ו במכתב ליהודי בשם שמואל יוסף פינדריק במענה על הודעתו אשר עבר להתגורר בשכונת דורה (רמת ידין) בעיר.

במכתב מו' תמוז מברך אותו הרבי בהמשך להעברת מגוריו: במענה על מכתבו מבדר"ח הגאולה, גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע נשיא דורנו, בו כותב אשר נסתדרו בבית מגורם החדש, דורא.

הנה יה"ר שיהי' בשעה טובה ומוצלחת, וינצל האפשריות שניתנה לו להפיץ תורת החסידות הדרכותי ומנהגי' בין אנשים כאלו שלולי זאת לא היו יודעים עד"ז, ובדרכי נועם ובדרכי שלום לא רק בהבית בו דרים אלא בכל העיר כולה...

« ייסוד בית הכנסת החדש"י הראשון »

בשנות הכפיים, התגוררו במרכז העיר נתניה, ר' מאיר והגב' חסיה שמש. בחודש אדר תשכ"ה, החליטה הגב' חסיה לתרום את ביתם ברחוב הגליל 13, לטובת פתיחת בית כנסת חב"ד בעיר וכתבה על כך לרבי.

במענה למכתבה כותב לה הרבי (בתרגום מאידית): לאחרי הפסק ארוך הגיעני מכתבה מכ"ט אדר שני עם המצורף, בו כותבת שהשם יתברך עזר לה ומילא משאלות לבבה לטובה, לצוות את ביתה לטובת אגודת חב"ד, במטרה שיהי' שם בית תפילה ולימוד התורה.

ובטח זוהי התחלה טובה להביא הדבר לידי לפועל שהיא עצמה בחייה תהנה מהשמחה שבוה, ותשתתף עם בעלה ש"י בתפילות בבנין.

וכידוע פתגם חמי, כ"ק אדמו"ר נשיא ישראל, על הכתוב, עולמך תראה בחיך, לחלק את הענינים לצדקה תורה ומצוות מחיים, וזו גם סגולה לאריכות ימים ושנים טובות.

« העברת הבית כנסת ע"ש אגו"ח »

בין אלה שהתעסקו במיוחד בשביל הבית כנסת ניתן למצוא את הרב יוסף חן נצר

למשפחת חן המפורסמת,

בשנת תש"ו עבר לנתניה, שם שמש כשוחט ובודק ראשי וסייע בענייני חב"ד בעיר כשבין היתר היה מעורב בהקמת שיעור תניא.

כאשר נפתח הבית הכנסת ר' יוסף חן ז"ל סייע בהליכים המשפטיים של העברת ורישום הדירה על שם אגודת חסידי חב"ד. זכה ופטירתו אירעה בעת שעסק בזה.

וכך כותב ר' אפרים וולף לרבי ביי"א כסלו תשכ"ה:

בשבוע שעבר נפטר באופן פתאומי הרב יוסף חן ע"ה מנתניה. הוא קיבל התקף לב בשעה שהיה במשרדו של עו"ד לסדר העברת דירה ע"ש אגודת חב"ד לשם הקמת בית כנסת חב"ד שם.

יתן ה' שנוכל לבשר רק טוב.

ר' יוסף ורעייתו שרה לא זכו לפרי בטן ויהיו הדברים לזכרם.

« כל עניני חב"ד בנתניה »

בין חסידי חב"ד הבולטים שהתעסקו בשנות הכפיים בפעילות בעיר ניתן למצוא את החסיד ר' משה בימב"ד ע"ה אשר היה ה'רוח החיה' בעניני חב"ד בנתניה באותם שנים.

ממכתבו הבא של הרבי מיום כ"ה אייר תשכ"ה המופנה אליו ניתן לראות כי הוא אף עמד מאחורי הקלעים של פתיחת בית הכנסת.

הו"ח אי"א נו"ב עוסק בצ"צ רב פעלים מו"ה משה שי

בנועם ובשמחה הריני מאשר קבלת מכתבו השני, ומבלי הבט על רוב הטרדות והתור הארוך של מכתבים, הרי כתבתי את המכתב על פי הוראותיו למתפללי בית הכנסת וגם למסייעים שיחיו.

ומובן שכל הנכתב במכתב המצורף, מתייחס, וכמה פעמים ככה, אליו ואל בני ביתו שי' כפי שידוע ביאור אדמו"ר הזקן (ששמענו פעמים רבות מכ"ק מו"ח אדמו"ר) על המשנה שנים אוחזין בטלית, שהמביא את חבירו לעשות מצוה, יש גם לו חלק בזה, והרי נוסף לעיקר - עבודתו והצלחתו בזה, גם הן חלק בפעולות ובהשתדלות של אלו שסייעו לו בענין הכי חשוב ונעלה, פתיחת בית הכנסת (ובית המדרש) חב"ד בנתניא.

והשם יתברך יעזור לו גם להבא, לעשות בכל עניני חב"ד בנתניא ובכל מקום שידו מגעת, לאורך ימים ושנים טובות מתוך שמחה וטוב לבב.

המצפה לבשורות טובות בכל האמור שבת טוב וחודש טוב.

« קצין וחסיד »

בין חסידי חב"ד הראשונים שפעלו בנתניה היה ר' צבי הרמתי ז"ל, מעמודי התווך של קהילת בית הכנסת ברחוב סמילנסקי בעיר. שימש שנים רבות בתפקיד 'קצין העיר נתניה'.

לאחר התקרבותו לחב"ד זכה גם לסייע בפיתוח מוסדות חב"ד בנתניה - פעילות בגינה זכה למכתב מהרבי, אף הוא מתאריך כ"ה אייר תשכ"ה: **בנועם נודעתי על דבר פתיחת בית כנסת ובית המדרש חב"ד אשר בעיר נתניא, ואשר כבודו השתדל בזה ועזר ככל הדרוש בתוקף תפקידו הנעלה בעיר ואם בארצנו הקדושה תבנה ותכונן במהרה בימינו על ידי משיח צדקנו.**

ותקוותי תחזקני אשר גם בעתיד ימשיך בעזרתו בהאמור, וגם ישתתף מזמן לזמן בתפילה ובלימוד בבית הכנסת חב"ד האמור.

וימלא השם יתברך משאלות לבבו בתפילותיו בכלל, כולל גם כן ניצול האפשרויות הניתנות לו בתוקף תפקידו האמור - לביסוס היהדות המסורתית והפצתה ומתוך שמחה וטוב לבב.

«האם עושים מבצע תפילין בנתניה»»

במכתב ששלח א' התמימים מ-770 למנהל ישיבת תומכי תמימים באה"ק הרב אפרים וולף, בחודש סיון תשכ"ט, הוא מספר על התעניינות הרב חזקוני, במבצע תפילין בנתניה.

"... אח"כ הוא אמר לי שפעולות המבצע תפילין - כך הוא שמע - נזקקים לעידוד. שאלני אם עושים מבצע תפילין בנתניה. הרי זו עיר קיט ובאים לשם הרבה אורחים, יש כמה מאנ"ש שם, וכן הרי יש בית הבראה של ועד הישיבות ואפשר לעשות את בני הישיבות לאקטיביים, וזה יהיה טובה הן לתלמידי הישיבות והן למניחי התפילין" בהמשך לזה סודר העניין וכמה מתלמידי התמימים החלו לפעול במבצע תפילין בעיר.

«קירוב הנוער בנתניה»

מר צבי נדיבי היה איש חינוך פעיל בנתניה, ולימים אף עמד בראש מנהל החינוך בעירייה.

בימי הסליחות של שנת תשכ"ח כותב לו הרבי:

מר צבי שי' נדיבי, נתני'

שלום וברכה!

רבות שמעתי אודות פעולות מר בכלל, ובפרט בנוגע להשתדלותו לקרב לבם של נוער בני ישראל לאבינו שבשמים. אשר אם בכל מקום חשיבות הכי גדולה נודעת לפעולות אלו, על אחת כמה וכמה בארץ הקודש, עלי' נאמר תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וכשהמדובר הוא בבני הנוער שהם עתידו של העם כולו. ובודאי לדכותי דמר האריכות בזה אך למותר.

[..]

אף שלכאורה אין מקום לנתינת תודה על קיום מצוה, ובפרט מצוה גדולה כהאמורה, הנוגעת בעצוב דמותם של נוער בני עמנו, בכל זה ארשה לעצמי להביע גודל הנחת רוח מפעולות מר בשטח האמור עד עתה, ופעולותיו בעתיד שבודאי יהיו באופן דמוסיף והולך, וזכות הרבים מסייעתו.

« התוועדות י"ט כסלו בנתניה »

לפנינו שתי מכתבים (משנת תשל"ב ול"ג) ששלח הרבי למשתתפי התוועדות י"ט כסלו בנתניה, שני המכתבים שלפנינו נתקבלו בהמשך להתוועדות, ובא כמענה למכתב המשתתפים.

<p>RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn 13, N. Y. NYtele 3-9250</p>	<p>מנחם מנדל שניאורסאהן ליבאוויטש 770 איסטערן פארקוויי ברוקלין ג. י.</p>
<p>ב"ה, יום ג' בשבחה, ב' דחנוכה, ה'תשל"ב, ברוקלין, נ.י.</p>	
<p>שלום וברכה! מאשר הנני קבלה המכתב מיום הגאולה י"ט כסלו י"ח במלאות שבחה ימים מיום י"ט כסלו יש להעיר: קביעות שנה זו - בנוגע ליום כשורה הוא יום י"ט כסלו, זכרון לי"ט כסלו דגאולה אדמו"ר הזקן (בשנת תקנ"ט) - מיוחדת בזה שהוא יום שהוכפל בו כי טוב, אחד הציונים-שבחים דומן גאולה אדמו"ר הזקן וכלשונו במכתבו כבשר גאולתו: יום אשר עשה ה' לנו יום י"ט כסלו יום ג' שהוכפל בו כי טוב יום הילולא רבא דרבינו הקדוש נ"ע, כמה ענינים ככפילת הטוב - מהחיל סמחז"ל טוב לשמים ושוב לבריות, תורה לקח טוב) ומצות (מעשים טובים וכללותם - מצות הצדקה), ובל' אדמו"ר הזקן מהאריז"ל שיש ב' מיני נשמות בישראל נשמות ת"ח העוסקים בחורה כל ימיהם ונשמות בעלי מצות העוסקים בצדקה וגמ"ח. וככל הענינים בקודש - כל אחד מהנ"ל כלול מחברו, ולדוגמא: תורה - ת"ח לרבים; צדקה וגמ"ח - כמעשה אבות, גמ"ח דאברהם אשר נסע אשל וכל עובר ושכ אכלו ושחו כו' אמר להם כו' משל אלפי עולם אכלתם הודו ושכחו וברכו לפי שאמר והי' העולם. והמעשה עיקר, אשר (גם) הקביעות דיום זכאי - י"ט כסלו - דשנה זו (כסו - דשנה הגאולה) כיום שהוכפל בו כי טוב, תעורר את כל אחד ואחד וביהר שאת וביהר עז לעשי' כפולה ומכופלת: ת"ח וה"ח דרבים, גמ"ח וגמ"ח בגמ"ח וברוח גם יחד, מיוסרים וחדורים אהבה השם (שהיא מיסורי התורה ושורש ומקור לכל רמ"ח מ"ע) ואהבה ישראל (סקיומה זהו כל התורה כולה ואידך פירושא הוא כו'), עשי' כדבעי לי' לטיעבר ועוד יותר - עשיה מהדריין, ועוד יותר - מהדריין מן המהדריין, וכתורא ימי חנוכה - דמנהג הפשוט במצות היום - הדלקה נרות חנוכה הוא כמהדריין מן המהדריין.</p>	
<p><i>(Handwritten signature)</i></p>	
<p><u>בשבת, דחנוכה: להעיר מזכרים (צ, סע"ב): תדיר ומקודש כו'. ב' דחנוכה:</u> התחלה היכרא דמהדריין מן המהדריין (שנה כא, ב). במלאות שבחה ימים: ראה שו"ח</p>	

לפני החתימה, הוסיף הרבי בכתב ידו הקדושה בכבוד וברכה

<p>RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn 13, N. Y. HYerlech 3-8250</p>	<p>מנחם מענדל שניאורסאהן ליובאוויטש 770 איסטערן פארקיי ברוקלין, נ.י.</p>
--	--

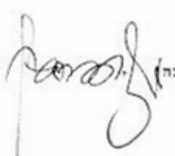
ב"ה, זאת חנוכה, ה'תשל"ג
ברוקלין, נ.י.

להמשתתפים כחחוקעות חג הגאולה
י"ט כסלו בנתניא
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!
מאשר אני קבלה המכתב.

ובעמדנו בסיום וחזתם ימי חנוכה - יה"ר שיאירו הנרות הללו
ובמילואם ושלימותם במסך כל השנה כולה, ובאופן דמוסיף והולך
ואור בגו"ר גם יחד,

עדי נזכה לקיום היעוד והי' לעת ערב יהי' אור, דלילה כיום
יאר.

דוקף/בברכה

זאת חנוכה: להעיר אשר בזאת חנוכה מרבים בקריאת התורה, קוראים סה"כ של
כל ימי חנוכה המזכה, קוראים פ' דה"ג - והרי הקריאה הוא כא"א בספן
ואכולה מחני' קאי (רש"י מגילה לא, רע"א). - ככתהארז"ל שבכל יום דחנוכה
יכוון למדה אחת דיי"ג מדה"ר וביום הח' סנוצר עד ונקה. - כמאמר הצ"צ ד"ה
ברוך שעשה נסים (ברוקלין, השי"א) סוס"ד: ח' ע"ד א"ז כו". עיי"ש. וחתם
ימי חנוכה: אח"ל אשר ח' ימי חנוכה הם מציאות אחת לא נפרדים (מרד"ה להגאון
הרגאצובי ע' קיח) - עכ"פ בנוגע לנס השמן שהלוי ברבע דנמצא פך השמן (ועפ"ז
הרוץ ענין הנס כיום ראשון (והב"י וכו' מהרצים גם אח"ל דנפרדים הם), יומתק
יהיה: נעשה בן נס והדליקו בספן, הוכן הסנרא דנר שככה אסור להשתמש בהנר
ובהשנן לצרכיו כל ח' הימים (ריא"ז כשה"ג לרי"ף שבת הל' חנוכה סוס"ק) -
הרי שלימות כל הימים היא בזאת חנוכה דוקא. שיאירו הנרות הללו: ביאורם בעבודת
האדם - אב"כ, ומתם במאמרי חנוכה דכאו"א מרבותינו נשיאינו. במסך כל
השנה: בארוכה קצת במכתב דרמי חנוכה שנה זו. היעוד: זכרי' יד, ז. וראה
יל"ש סס. לקו"ח במדבר ח, א. והי' לעת: והסיום שם והי' הוי' למלך על כל
הארץ גו', ובזח"א ס"פ נח שזהו בהמשך לאז אהפוך אל העמים גו' ולעבדו
שם אחר. ועיין אוה"ה לצפני' (ג, ס) הדיוק ו"אז" - ע"ד הנ"ל בזאת
חנוכה.

לפני החתימה, הוסיף הרבי בכתב ידו הקדושה בכבוד ובברכה

» ברכת העיר לרבי «

בי"א ניסן תשל"ב ציינו חסידי חב"ד בכל רחבי תבל את 'שנת השבעים' להולדתו של לרבי.

לקראת היום הבהיר הגישו השלוחים, העסקנים, נציגי המוסדות ארגונים וקהילות - את איחוליהם ומתנותיהם לרגל יום-ההולדת.

גם ראש עיריית נתניה באותם ימים, מר עובד בן עמי מייסד העיר' שלח לרבי מברק ברכה.

הרבי הודה לו על כך במכתב מיוחד, תוך שהוא מתייחס גם להחלטה לקרוא את אחד מרחובות העיר בשם "רח' חב"ד":

ב"ה, כ"ו ניסן, ה'תשל"ב

ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר עובד בן עמי שי

ראש העיר נתני'

שלום וברכה!

בנועם ובתודה לבבית נתקבל מברק הברכה בקשר עם יום ההולדת.

במיוחד נתרשמתי מאות הכבוד שהנחילה עיריית נתניה, ובראשה כבוד מעלתו, לתנועתנו, תנועת חב"ד, בקראם אחד מרחובות העיר בשם "רחוב חב"ד".

והרי זהו ביטוי מתאים ביותר לההכרה והאהדה שכי' ובני עירו רוחשים לפעולות חב"ד בשטח החינוך והפצת ערכי עמנו המקודשים, בארצנו הקדושה ובתפוצות, מתוך אהבה המשולשת - אהבת ה', אהבת התורה ואהבת ישראל, שהן כולי חד - והוא יסוד השקפת עולמה של תורת החסידות בכלל ותורת חב"ד בפרט.

וכבר מלתי אמורה בכגון זה: יתברכו המברכים מה' מקור הברכות, על פי הבטחתו לאברהם אבינו - ואברכה מברכך - מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, בגשם וברוח גם יחד.

» "קשרים מעשיים עם אנ"ש בעירו" «

בשלהי שנת תשל"ט נערכו בחירות לרבנות העיר נתניה. לאחר היבחרו, שלח הרב ישראל מאיר לאו מכתב אל הרבי. במענה (מתאריך ט"ו חשון תש"מ) כותב לו הרבי אגרת ברכה והדרכה נפלאה לתפקידו החדש.

בין השאר מברכו הרבי: שיוסיף חילים בתפקידו האחראי והנעלה בתור רב הראשי דנתני'.

הרבי מזכיר את בלבול הערכים והמבוכה הרבה בין הנוער בקביעת דרך חיים ראויה לשמה, ומזרז את הרב הנבחר שבודאי יקדיש עיקר מרצו בשטח זה.

לפני סיום כותב הרבי: עונג מיוחד היה לי בקראי מכתבו אשר ממשיך בקשרים

מעשיים עם אנ"ש שי בכלל ועם אנ"ש בעירו בפרט, כאשר את המילה שי' הוסיף הרבי בכתב ידו.

את מכתבו חותם הרבי בברכה לנהל עדתו על מי מנוחות הלך ומוסיף ואור.

« מענה מיוחד למשתתפים בשיעור »

מענה מימי אלול תשמ"ג עם ברכת שנה טובה "אל המשתתפים בשיעור אנ"ש בנתניא",

"מאשר הנני קבלת הידיעות ע"ד השיעור ות"ח על הבשו"ט". "בכבוד ובברכה שילכו מחיל אל חיל וכו' ויבשו"ט תכה"י" [ויבשרו טוב תמיד כל הימים].

להלן מענה להנהלת קרן 'שפרה ופועה',

”בברכה לחנוכה מאיר ושמח ולהצלחה בעבודתן גמ”ח באופן הנעלה ביותר”.

» **”נתניה - הקב”ה נותן ברכתו שם”** «

מספר ר' ברוך שטרן - מתושבי נתניה, בי”ד אייר תנש”א, שהיתי בארה”ב והגעתי לחלוקת דולרים וביקשתי ברכה עבור בתי שעמדה ללדת, שתהיה הלידה כשורה וייוולד ילד בריא ללא בעיות. על כך ענה הרבי: **ברכה והצלחה. 'נתניה' הוא הפירוש שהקב”ה נותן ברכתו שם. זהו שם המקום. ברכה והצלחה.**

» **יחידות לראש העיר נתניה** «

מר **יואל אלראי** שיחי' עמד בראש עיריית נתניה עשר שנים, בין השנים תשמ”ד - תשנ”ד וסייע רבות לפעילות חב”ד בעיר. בשנים הראשונות לכהונתו נסע לארה”ב

על מנת להקים את ה'קרון למען נתניה' יחד עם נדבנים מחו"ל. לפני נסיעתו תואם לו ביקור אצל הרבי ע"י אבי החתן הרב ולפא.

בהתחלה - מספר מר יואל אלראי - הצגתי את עצמי בפני הרבי כמי שמתחיל את עבודתו למען נתניה במסגרת תפקידי בראשות העיר. הרבי שאל אותי על מסלול חיי ועל לימודיי.

בהמשך קישר בין שמותי 'יואל' ו'אלרואי' ובין עירנו 'נתניה' באומרו שבכולם יש את שם ה', ודיבר על הצורך לפתח את נתניה 'לתפארת אלוקים ואנשים'.

הרבי נתן לי 2 דולרים באומרו כי דולר אחד הוא נותן לכל אחד, והדולר השני הינו תוספת מיוחדת עבורי.

« גדול זכות עיר באה"ק »

בחורף שנת תנש"א היה מצבה הכספי של עיריית נתניה קשה ביותר, גזבר העירייה דאז מר דוד לוסטג העביר בקשת ברכה אל הרבי ע"י אבי החתן, וע"כ נתקבל המענה: "אזכיר עה"צ וגדול זכות עיר באה"ק וביחוד שהנהלה תוסיף בעניני תומ"צ שבעיר".

« עיר ואם בישראל »

בחלוקת דולרים שהתקיימה בתאריך י"ג אדר א' תשמ"ט אמר הרבי למ"מ ראש עיריית נתניה ר' שמעון שר (בין הדברים): "שיהי' ברכה והצלחה ושתהי' עיר ואם בישראל, כשאומרים 'אם' הרי זה מוסיף על 'עיר'",

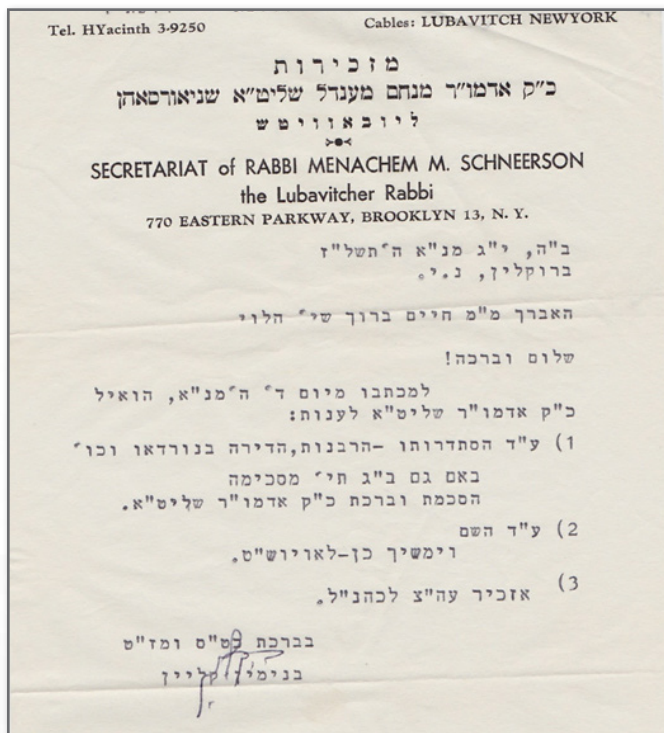
זאת אומרת שהיא נהיית 'אם' של עיר נוספת בכך שממנה יראו וכן יעשו. ממילא צריך לעשות ולהוסיף כל כך שזה 'יכריח' גם את הסביבה שגם יעשו ויוסיפו עוד יותר, ומתלמידי יותר מכולם".

« חלק ממענות שקיבל אבי החתן בקשר לשליחותו בנתניה »

י"ג מנחם אב תשל"ז

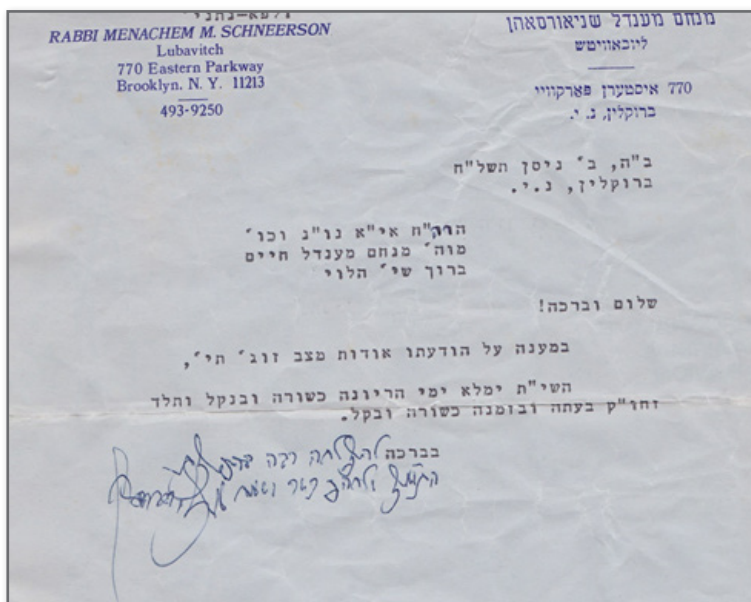
לאחר בוא הורי החתן בקשרי השידוכין, שאל החתן את דעת הרבי לגבי שמו (מ"מ חיים) ושם חותנו (הרה"ח ר' חיים מנחם ע"ה טייכטל) שהינם שמות דומים. וע"ז קיבל המענה: "הרי זה סדר הפוך, ז"א שם אחר, אך כיון שמעורר יוסיף לעצמו השם ברוך או יוסף או שם אחר כפי רצונו".

בהמשך להנ"ל כתב החתן שהחליט להוסיף את השם ברוך, והוסיף לשאול: א. לגבי הצעת רבנות בנתניה; ב. הסכמת הרבי לכך שיקבעו את מקום מגוריהם - בשליחות הרבי לאחר החתונה - בשכונת קריית גורדאו בנתניה, וע"ז בא המכתב דלהלן.

ב' ניסן תשל"ח

לאחר חודש תשרי של שנת תשל"ח קבעו הורי החתן את מקום מגוריהם בעיר נתניה, בהיותם משמשים כשלוחי הרבי לעיר, מיד עם הגיעם, החלו לעסוק במרץ בהפצת היהדות בקרב תושבי המקום, המכתב דלהלן נתקבל לאחר שכתב אבי החתן על ההריון הראשון של בנם בכורם, נוסף על נוסח הברכה הקבוע, הוסיף הרבי בכת"ק בתור ברכה ועידוד: "להצלחה רבה בהפצת התומ"צ [=התורה ומצוות] ולחה"פ [=ולחג הפסח] כשר ושמה"

«מבצע והשיב לב אבות על בנים?»»

במהלך שנת תש"מ הכריז הרבי על מבצע "והשיב לב אבות על (ידי) בנים", באותו זמן - כתב אב החתן מכתב אל הרבי ובו בקשת ברכה עבור זוגתו העומדת ללדת ללידה קלה, לאחר שכתב פעמים נוספות ענה הרבי: 'אזכיר עה"צ, מבצע והשיב לב אבות על בנים' (בצירוף סימן שאלה...), דהיינו שיש להיות מונח בעניין זה, ואין לדאוג על עניין הלידה.

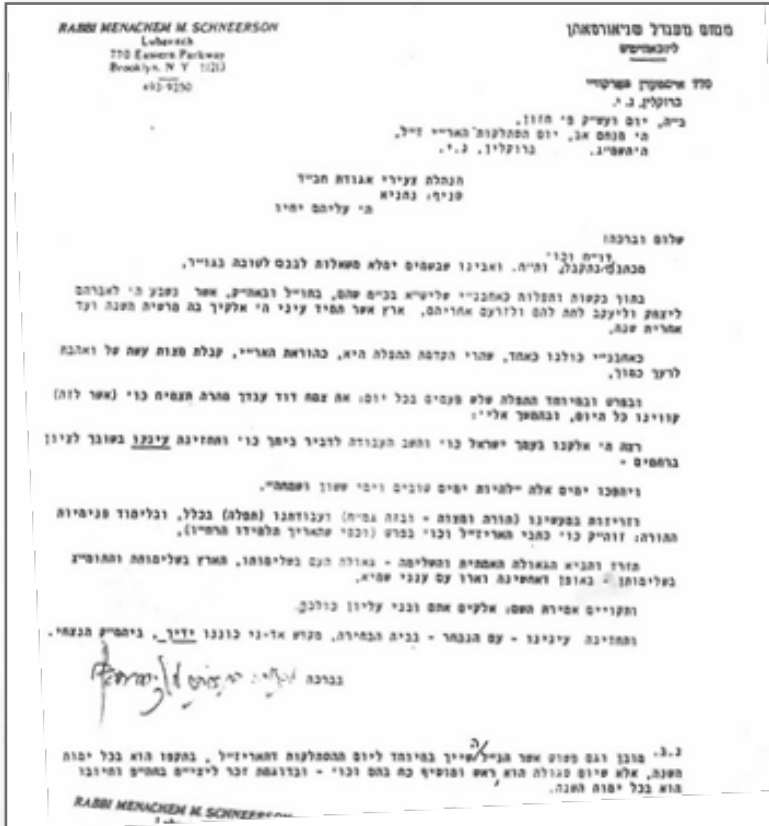
מענה על בקשות ברכה של אנ"ש בנתניה

כשהכניס אבי החתן פתק בקשת ברכה בקשר עם יום הולדתו בצירוף של בקשות ברכה מאנ"ש ומקורבים בנתניה קיבל המענה: "אזכיר עה"צ כאו"א שי' להמצטרך ובשו"ט".

שתומשך הצלחתו בכ"ז

ביום א' ה' מנחם אב תשמ"ב, לאחר שחזר אבי החתן מפעילות למען המוסדות בנתניה כתב דו"ח: "בשבוע שעבר הייתי במונטריאול ובה הצלחתי", מתח הרבי קו מתחת למילים "ובה הצלחתי" וכתב: "ואזכיר עה"צ שתומשך הצלחתו בכ"ז".

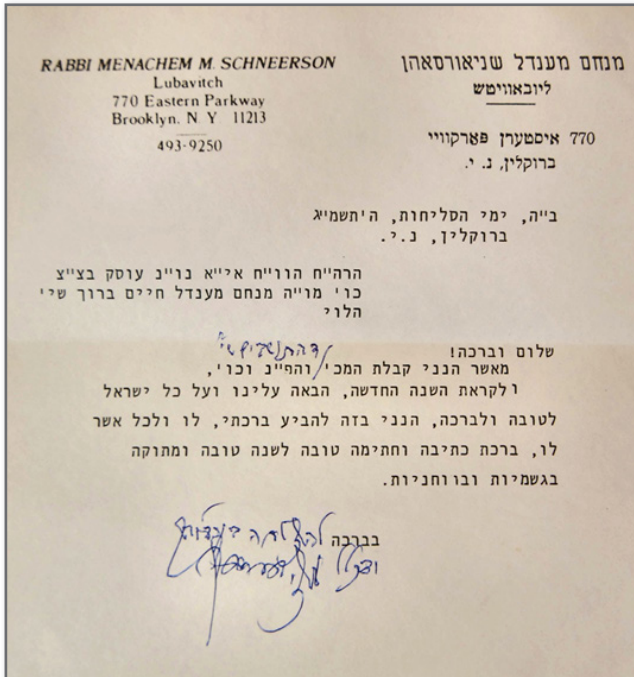
ה' מנחם אב תשמ"ג

בברכה להצלחה בעבודה"ק"

ימי הסליחות ה'תשמ"ג

בשלהי שנת תשמ"ג העביר אבי הכלה מכתב בקשת ברכה, בצירוף בקשות ברכה של תושבי העיר, כמענה ע"כ בא המכתב דלהלן, כשהרבי מוסיף בכתב ידו: (שנתקבלו מכתבים של) "דהתושבים שי"

"בברכה להצלחה בעבוה"ק [בעבודת הקודש] ובכלל".

« **"קהילה קדישא דיליה"** »

באמצע חודש אלול של שנת תשמ"ז נסע אבי החתן לנוי יורק לטובת המוסדות, כשחזרתו מתוכננת ליומיים שלשה טרם ר"ה, בכדי לשהות במקום שליחותו בימים הנוראים. את שבת סליחות הוא מעביר אצל הרבי, וביחד עם השמחה על הזכות שנפלה בחלקו, 'נזכר' הוא בנסיעתו המתוכננת למחר, גם המראה של המוני האורחים הבאים לחודש החגים לא תרם לשיפור מצב רוחו.

בחלוקת דולרים של אותו יום ראשון, היה נתון בהרגשת כאב, אך מובן שלא אמר

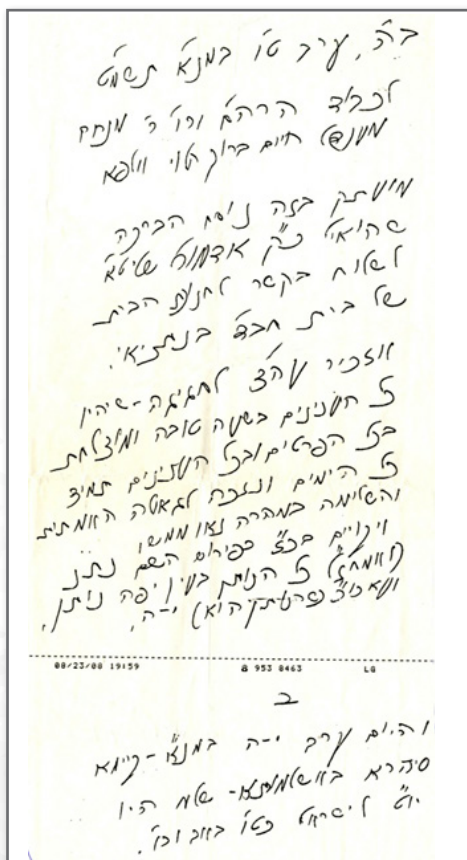
לרבי דבר, בעוברו לפני הרבי, נתן לו הרבי דולר לברכה והצלחה כרגיל, ולאחר שפסע כמה פסיעות לעבר היציאה, קורא לו הרבי ונותן לו דולר נוסף באומרו: "איבערגעבן לצדקה בקהילה קדישא דיליה..." ועוד שפע של ברכות רבות יוצאות מגדר הרגיל...

» ברכה נצחית «

בשלהי שנת תשמ"ח הוחלט על הקמת בית חב"ד המרכזי בנתניה. כשהתעוררו קשיים כספיים בקשר לבנייה, דיווח אבי החתן על המצב וביקש ברכה על זה. וקיבל המענה: "בטח הגיע אליהם המדובר בימים האחרונים אודות בניה, אוכיר עה"צ" (כזכור הכריז אז הרבי על שנת תשמ"ט כישנת הבנין והורה שכולם יתעסקו בבניה ויתברכו בהצלחה), למותר לציין על השיפור שחל במצב.

חצי שנה לאחר מכן, בייג אדר א' תשמ"ט במהלך חלוקת הדולרים עבר ר' ש. ש. שהיה נציג אגודת ישראל בעיריית נתניה, וסיפר על הסיוע שמגישים הם לבניית הבית חב"ד ההולך ונבנה, שאל הרבי: "מתי יסיימו את הבנייה?" הנ"ל בחיך: "מקווים שזה יהיה אחרי החגים" הרבי: "אני רואה שאתה מחיך וזה סימן שאתה מרוצה, תגיד להם שאם הם רוצים שאני אהיה מרוצה, שיסיימו את הבנייה ויערכו את חנוכת הבית לפני חמשה עשר באב". ונתן לו דולר מיוחד עבור בית חב"ד נתניה שיצליחו בכך.

כשחזר ארצה, מסר את דברי הרבי לאבי החתן, ועל אף שהדבר היה נראה כבלתי אפשרי, התאגדו כל אנ"ש שבעיר סביב זה וסייעו לפועלים בתור משמרת שניה לבנייה, עד שזכו לברך על המוגמר במועד הנקוב. ואכן, בי"ד מנחם אב התקיימה חנוכת הבית בהשתתפות

רבים מאנ"ש באה"ק.

זמן קצר לפני פתיחת הטקס נתקבל ברכה מיוחדת וגדירה באורכה במענה על הזמנת הכבוד שנשלחה לרבי.

אזכיר עה"צ (על הציון) לחגיגה - שיהיו כל הענינים בשעה טובה ומוצלחת בכל הפרטים ובכל הענינים תמיד כל הימים ונוכה לגאולה האמיתית והשלימה במהרה נאו ממש,

ויקויים בכ"ז (בכל זה) כפירוש השם נתנ (ואמחז"ל כל הנותן בעין יפה נותן, ועאכו"כ כשהנותן הוא) י-ה,

והיום ערב י-ה במנ"א - קיימא סיהרא באשלמותא - שלא היו יו"ט לישראל כט"ו באב וכו'.

[צילום המענה בכתב יד המזכיר]

❖ גודל זכות הסיוע למוסדות ❖

במוצאי ש"ק פרי' נח ה'תנש"א, כתבו קבוצה מאנ"ש בעיר לרבי על התמסרותם לסייע למוסדות חב"ד בנתניה ולהפצת המעיינות בה.

בתגובה לכך נתקבל המענה: "ויבשרו טוב וגדול זכותם וכו' אזכיר על הציון".

❖ גיוס כספים ❖

למר צבי ציון בשנת תשנ"א בקשר לגיוס כספים בחו"ל עבור חב"ד נתניה: "המשך בשו"ט בכל הנ"ל".

❖ רבנות ❖

לאבי החתן מענה על הרבנות בקהילתו, חוהמ"פ נ"א: "אזכיר על הציון להצלחה מופלגה וכו'".

❖ "ברכה והצלחה עבור כל נתניה" ❖

כשעבר אבי החתן אצל הרבי, בחלוקת הדולרים ב"ג סיון תנש"א. נתן לו הרבי דולר נוסף, באומרו "ברכה והצלחה פאר גאנץ נתניה" ["ברכה והצלחה עבור כל נתניה"].

ביקש ברכה עבור בניית המוסדות. כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אמן. זאל זיין הרחבה בקרוב ממש" ["שיהיה הרחבה בקרוב ממש"].

ביקש ברכה "עבור החולים בנתניה". ענה הרבי: "שיהיו בשורות טובות". כאשר הזכיר את שמם ואת שם אימם של שני חולים, אמר הרבי: "נו, אני מרוצה שיותר משני חולים - אין שם..." ונתן עבורם שני דולרים נוספים באמרו "שתהיה להם רפואה שלימה".

» "קופת צדקה גדולה" «

בחלוקת הדולרים לצדקה בכ"ה תמוז תנש"א, עבר אצל הרבי סב החתן הרב יצחק זאב ולפא, ואמר: הבן שלי, מנחם מענדל חיים ברוך מנתניה מבקש ברכה שיזכה לסיים בקרוב את הבנין של בית חב"ד נתניה.

הרבי מסר שטר נוסף לצדקה ואמר: מסתמא הוא מיד יציב שם קופת צדקה, שתהיה שם קופת צדקה גדולה.

כיתוב סב החתן הרב יצחק זאב ולפא
ע"ה עובר אצל הרבי

תיאור השתלשלות
ה'דידן נצח' של י"ט טבת

לאחר ה'דידן נצח' במשפט הספרים בה' טבת, ולאחר שהצד שכנגד הפסידו בערעור שהגישו, הם פתחו תיק חדש נגד הרבי בעצמו, תוכן טענתם היתה שכאילו דבריו של הרבי בקשר למשפט הספרים גרמו לאלימות אצל "קיצונים" והביאו לתוצאות בלתי רצויות.

באלול ה'תשמ"ט הורה השופט שהדיון יתקיים בעוד חודש.

הצד השני רצו שהרבי יעיד במשפט זה. כאן הי' יותר קשה לפעול שהשופטים יחליטו שהרבי אינו צריך לבוא לבית המשפט. (היות וטענה זו הייתה אישית נגד הרבי רח"ל).

הצד השני רצה להשתמש במשפט זה כסחורה למיקוח וכו' עם 'אגודת חסידי חב"ד', והיו מוכנים לבטל את הטענות שהיו להם נגד הרבי בתנאי שאגודת חסידי חב"ד יבטלו את תביעתם בנוגע לכספים שבג. חייב להם מהספרים שמכר ועל הוצאות המשפט.

כמובן שאגודת חסידי חב"ד לא היו מוכנים בשום אופן לבטל את תביעתם, אולם היות וע"פ טבע הי' נראה שח"ו יצטרכו לגרום שהרבי יעיד בבית המשפט, חשבו שאולי מצד זה יש לבטל את התביעה.

והגם שידעו מאז - מהתחלת משפט הספרים - אשר הרבי אינו מוכן בשום פנים לאיזה שהוא פשרה עם הצד השני, מ"מ נתעורר אצלם הספק הפעם, אם להסכים לפשרה זו בכדי שהרבי לא יוצרך לבוא להעיד בבית המשפט חברי 'אגודת חסידי חב"ד' ביקשו את חו"ד של הרבי. הרבי אמר אז לחברי 'אגודת חסידי חב"ד' שיחליטו בעצמם (אם לבא לבית המשפט ע"מ להעיד), חברי 'אגו"ח' פעלו בדרכים לא רגילים ועל טבעיים על מנת לפעול אשר הרבי לא ייאלץ להעיד בבית המשפט.

ביום כ"ו תשרי התקיימו הדיונים בהיכל בית המשפט, על מנת להחליט האם הרבי על הרבי לבוא להעיד בבית המשפט (ר"ל). הצד שכנגד באו עם עשרות ספרים חדשים, וקלטות ווידאו בה רואים איך שהרבי מחלק שעות ארוכות דולרים, והנחות מהתועודויות וכו', על מנת להוכיח אשר הרבי בריא הוא ויכול מבלי כל בעי' להעיד בבית המשפט.

השופט אמר כי הגיע למסקנה שהנושא המתדיין כאן איננו בריאותו של הרבי, אלא מה תוסיף עדותו לתוכן המשפט. בהתאם לכך, שאל השופט את עו"ד הצד השני מה מתכוון הוא לשאול את הרבי - אם יבוא (ר"ל) - להעיד בבית המשפט. העו"ד לא ידע בדיוק מה לענות.

סופו של דבר הי' אשר השופט אמר שאין הוא רואה שום סיבה אמיתית לתועלת המשפט אם הרבי יופיע בו, ונפסק הדין בעיצומו של יום הבהיר יום רביעי כ"ו תשרי ה'תש"נ אשר "המלך אינו מעיד".

7702- הגיעה הבשורה בערך בשעה 12:00 המזכיר הודיע מיד להרבי והרבי שאל האם אומרים למטה (ב-)770 לחיים? וענה בחיוב! הרבי אמר לו שהגם אשר שנה זו היא שנת ניסים מ"מ שיהי' בהגבלה וכו'.

אותו יום ביקש הרבי להסתפר מיד (ולא כהרגלו שהי' אומר כמה ימים לפני שהי' מסתפר והיו מזמינים את הספר וכו'.

הרבי ירד לתפילת מנחה ב-3:15, כאשר הקהל שר בהתלהבות "דין נצח", כשהגיע הרבי למקום תפילתו הסתובב לעבר הקהל ועודד את השירה בידו הק', הבחורים ששהו אז ב 770 אמרו שכשהרבי נכנס אז למנחה ב770 הרגישו שמחה מיוחדת על פני הרבי. היו שהגדירו זאת כעין "שלווה ומנוחה".

בחזרת הש"ץ שרו את הקטע של 'שים שלום' והרבי עודד את הניגון בידיו הק'. בסוף התפילה, שר הקהל את הקטע של "אל תירא" ו"אך צדיקים" ובסופם המשיך הרבי לדפוק על הסטענדער למשך זמן. אות היא אשר ימשיכו בניגון "כי אלוקים".

באותו חודש אמר הרבי שיחה מידי לילה, ובשיחה של אותו לילה עורר הרבי על בנין מוסדות חדשים וכו', הרבי גם אמר אשר בעת צרה הרי "עמו אנוכי בצרה" שהקב"ה נמצא כל הזמן איתנו בעת הצרה. ובסוף השיחה דברו על הגאולה האמיתית והשלימה, אמר באותיות אלו: "מען געפינט זיך אין א מצב פון חירות אמיתית למעלה מכל מדידה והגבלה" = [נמצאים אנו במצב של חירות אמיתית למעלה מכל מדידה והגבלה].

מיד התיישב הרה"ח ר' גרשון מענדל גרליק שליח הרבי לאיטלי' והתוועד עם תלמידי התמימים ואנ"ש. בהמשך באותו לילה אחרי תפילת ערבית התקיימה התוועדות גדולה, ונאמו חברי 'אגודת חסידי חב"ד' וזקני החסידים. ההתוועדות נמשכה עד אור הבוקר בשירה וריקודים להודות לה' על החסד הגדול, וכפי שהתבטא א' התמימים ביומנו: "מען האט נאר געטראכט אז דער רבי זאל געזונד זיין איז צופרידן און ס'האט פון זיך אליין געטאנצט" = [רק חשבנו אשר הרבי שליט"א שמח ובדרך ממילא רקדנ].

בש"ק שלאחר זה - שבת בראשית - בסוף ההתוועדות הראשונה, הכריז הרבי ע"ד התוועדות שני', זו התחילה לפני השקיעה, והרבי נטל את ידיו הק'. לאחר ההתוועדות חילק מידו הק' 'כוס של ברכה' לנוכחים. חסידים ראו בכך מעין "סעודת הודיה" מהרבי על הניצחון במשפט.

ביום ראשון אדר"ח מר חשון התקיימה חתונת בנו של הרה"ח ר' אברהם ש"י שמטוב.

העו"ד מר שסטאק נכח אז בחתונה ואמר שהניצחון דכ"ו תשרי הינו מיוחד מכל הקודמים, כפי שידוע לכל אלו שידעו מפרטי הענינים "מאחורי הקלעים".

(משפט זה לא הי' ידוע כל כך בשעתו היות והי' נגד הרבי עצמו ולא הי' צורך לשתף בזה את עדת חסידי חב"ד. מה גם שהי' חשש כבד שהרבי יצטרך לבוא לבית המשפט ע"מ להעיד ח"ו).

כצפוי, הצד שכנגד שוב ערער על הפס"ד הנ"ל, וביום הבהיר יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, י"ט טבת ה'תש"ג נפסק סופית אשר אין כאן טענה ומשפט.

הרבי הלך באותו יום למקוה (כדרכו בק' כשהי' נוסע להאוהל) אחרי שיצא מהמקוה בישרו לו ש"דידן נצח", והרבי חזר לביתו!

חסידים ראו בניצחון זה בתור יו"ט - מבחי' מסוימת יותר מה' טבת - היות והי' משפט זה קשור אישית להרבי. וכי'.

